

308277

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18 వ తేది శుక్రవారము.
ఆనందామ సంవత్సర భాద్ర పద బహుళ చతుర్థి ౧౪.

No. 153
సంచిక ౧౫3

ఆనందా ఫౌంటెన్ వేనా.

౧౪ వన్నె బంగారు నిబ్బు చేర్చబడియున్నది. పెద్దకొళాయి యున్నందువలన ఇంకి చాలాపట్టును. విద్యార్థులు వేలకొలది కొనుచున్నారు. వలయువారలు కాలయాపనమును చేయకొందురు గాక. ఇయ్యది వెడల్పు నిబ్బుతోగాని సన్ననిబ్బుతోగాని విక్రయింపవగును. వెల. రు. 1-12-0. క్రిందవ్రాసియుండు విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

కాగితములు రకములు

ప్రాన్ కాగితములు, తెల్లకాగితములు, కలర్ కాగితములు, మరియు అనేక స్టేషనరీ సామానులు పెనపల్లు పేనాలు, పైప్ రైటింగు కాగితములు, లెడ్జర్ కాగితములు, ఇవి అన్నియు దొరకును. వలయువారలు క్రింద అడ్రెసునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ
ఆనందా ముద్రాలయము.
బ్రాడ్వే, మదరాస్.

THE MASTERPIECE OF
GEORGE W. M. REYNOLDS.
Printed in bold types on Superior
Glazed Paper.

The repeated wishes of many a lover of best modern fiction, both Indians and Europeans from several parts of India, Burma and Ceylon, have induced us to undertake presenting in neat attractive volumes, printed on superior glazed paper in bold and beautiful type the following famous Novels of The Immortal Reynolds.

The Soldier's Wife.
In two volumes, now ready with illustrations
Price For two Vols. Rs. 1-4-0 Postage As. 3. Extra.

The Faust. a Romance in two volumes. Each volume As 12, Postage As. 2.
The first volume of Faust is ready for sale and the second is in print and will be sent soon to the purchasers of the first.

Superior Watch Co.,
Post Box 167, (A) Madras. E

పోస్టేజి సహ ఉచితము.

వీరవర్మరాజును మాలినియును. ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపి యున్నాము. కొరువారికి ఉచితముగా పంపఁబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.
కైద్యకాశ్రీ విజికోంకర్ గోవిందజి.
ఆతంక నిగ్రహ బేషధాలయము.
22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

డి న ప త్రి క.

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0 3 మాసములకు రూ. 3-4-0
6 మాసములకు ,, 6-4-0 1 మాసమునకు ,, 1-2-0

క్రొంప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెనీ, మదరాసు.
ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,
రయిసు మిల్లులు,
పిండి మిల్లులు,
నీరుతోడు యంత్రములు,
మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని, గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, లేక విద్యుత్తుక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు ననువారు

ఎస్టిమేటులకు, నీగ్రములకు మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది.
మావద్ద ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు యింజనీరింగు సామానులు విశేషముగా గలవు.
మేము ఎంగిల్ బస్సు లూలికేటింగు ఆయిలు లకు ఏజెంటులము.

చిరునామా:—
నెం 7, ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.
The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

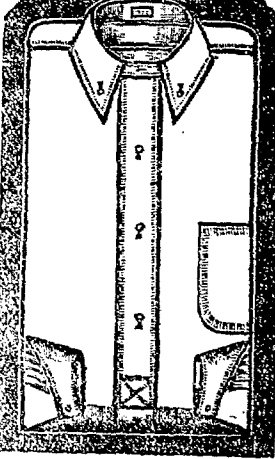
మిక్సీలి చౌకధరలకు వేలము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.
నీసా 1-కి 0-౪-0 అణాలు మాత్రమే.
తలనెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోల్ల బావును
సాగ్యపునెప్పుల బారదోలును. పొట్లపోగొట్టిన వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు మంచిమందు. సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.
పంచభాషచీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, భార్య బొంబాయి; లేక నెం. 9, జహంగీరువీధి, బార్లిటవున్ మద్రాసు.

బంగారువంటి యీసమయము తప్పవలదు. సెప్టెంబరు నెల 1 తేది నుండి మొదలుకెట్టబడియున్నది. అక్కడకును చౌకగ మాచొక్కాయాలు గయి ధా సుకులను ఆమ్మపన్నా రము.
మొదటితరం ట్యూబ్ వర్కులు అణాలు 0-12-0
,, ప్లానలు వర్కు రు 3-0-0

మీ యూరికి దగ్గరనున్న కైల్ క్లెఫ్ న్యూ కేమ్బ్రిడ్జ్ వాయుడు. లండను ప్రెసింగు కంపెనీ,
37/38 రత్నబజారువీధి, మద్రాసు.
DON TRADING CO
tatan Bazar Road, Madras.

చిరునామా:—ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం. ౨౬౪, మద్రాసు.

కలరాకు నిర్దోషధము

౧౦౦-కే-౯౯-గుణము.

తప్పకయేదశలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణముగను స్థిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0=12=0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - మా-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజి వేరు.

అధికముగా గోరువారు దగ్గరకైలుప్రేషనును జెలుపవలెను.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు,

ఎ.వి. యస్.వి. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

ఔలిగ్రాం అడ్రసు
పండిట్, మదరాస్.

మెస్సర్స్ ప్యారి అండు కో.

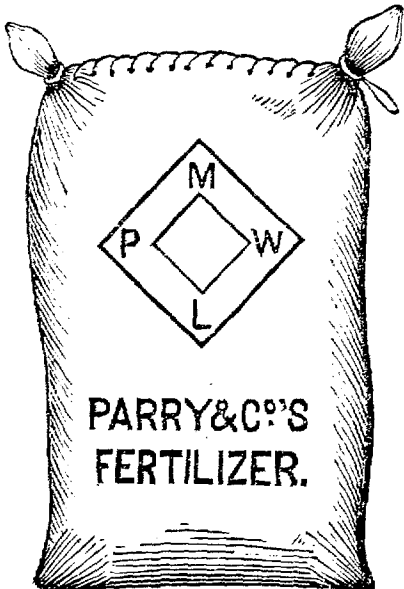
మేనేజింగు యేజింట్లు, ది ప్రెసిడెంట్ మెన్బర్సువర్కు లిమిటెడ్ మద్రాసు.

పూర్వపైక పంటలకు

ఈ క్రింద వర్ణించిన వైరుల
కును, ఇంకా ఇతరవైరులకును, అన్ని
విధములయిన వైరులకును, అయాథూ
ములనుసరించి అయా వైరులకు తగిన
యెరువులు తయారుచేయబడుచున్నవి.
అయా భూములనుండి బంపబడు ను
ట్టిని తనిఫ్ చేసి యీ యెరువులతోయ
రు చేయబడుచున్నవి. గాన ఫలితము
రెట్టింపగుటకు సంజీవించునట్లేదు.

ఈ విషయమును తెలుసుకొనువారు
మాగుంటూరు సోల్ యేజింట్లనుండి
తెలిసికొనగలరు.

కరీమైరు, గోధుమ, పత్తి, నీలి, వేరు
శనగలు, నువ్వులు, అముదాలు, కుసు
మలు. రాగి, సజ్జ, కొన్న, మొక్క
కొన్న, అకురాలు, గడ్డ, చొప్ప

తగినయెరువులు!!

వైరా, అన్ని అపరదినములు చిలగ
డము, బంగాళాదుంపలు, పసుపు,
అల్లం, మిరపకాయలు, నీరుల్లి, వెల్లుల్లి,
వంకాయలు, ముల్లంగి, చిక్కుడుకాయ
బటాని, పొగాకు, చెఱుకు, తమలపాకు,
మిరియాలు, కొబ్బరిచెట్టు, తేయాకు,
కాఫీ, ఆరటి చెట్టు, దాక్షిణి, గ,
అంజూరు, పంపరపన, సరకుచెట్టు,
పొట్లకాయలు, గంజాయి చెట్టు,
అనాసకాయలు, పూలచెట్టు, బాదం
చెట్టు, అన్ని వాపతుల ఫలవృక్షములు,
మామిడిచెట్టు, దానిమ్మచెట్టు, గడ్డి,
ఎకపు పుస్తకములకును క్రయ
బాపితా మొదలగు వాటికి క్రింద
నుదహరించియుండు వైవిలాసమునకు
వ్రాయవలెను.

చీమకు ర్తి బసయ్య, మర్చంట్లు, సోల్ యేజింట్లు గుంటూరుసోల్, గుంటూరుజిల్లా.

వనోపధి సారసవరిల్లా.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును.

కీళ్ళపోట్లు, పాలవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన
నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
సుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండవసీసాలు
వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

సీసా వెల రూ. 1-4-0.

డాక్టరు డి. బి. సాహెబ్, ౧౪౪. ఫనస్వాడి. నం. ౨. బొంబాయి

Dr. D. B. Sahab, T. No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.
-Printed and 1

లక్ష్మి.

బలవర్ధక బోషధము.

మెదడులో పటుత్వము లేకుండుట, స్త్రీలు కెఱిగా
యేడ్చుట, మలబద్ధము, నిశ్శాస్త్రత, నిర్వ్యవస్థ, కన్నెముకలో
నొప్పి, పాలిపోవుట, నపుంసకత్వము మొదలగు వానిని కుదిర్చి
శరీరమునకు బలమిచ్చును. ఇది దేహములో కండలను పెంచును.
నెత్తురుకు, మెదడుకు, రక్తనాళములకు విశేషము బలమొసం
గును. మూడుబుట్టు వాడవలసినది. మూరొగము నయమగును.
మీర కొత్తమనుష్యు లయినట్లు కనపడును.

లక్ష్మి మియంటియందు ప్రతిదినములడుటవలన బలమును
సామర్థ్యమును, లేజన్యును ప్రసాదించును. మంచి ఆరోగ్యము
మంచి దేహపటుత్వము యుండుటవలన గల జీవితేచ్ఛ నిది
యొసంగును. బుడ్డి 1కి విలువ 2-4-0. మూడుబుట్టు విలువ 6-4-0
లక్ష్మి ట్రానిక్ మాత్రలు, 32 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0.
సోలు ఏజెంటులు-లక్ష్మి హౌరు డ్రగ్ స్టోర్సు

నెం 106, మింట్ స్ట్రీటు, మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల నెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోదిల్ బహార్ (రిజిస్టర్)

అనుప్రాణ్దీయల కుద్దేకింపబడిన ఆత్మరపయోగింపవలయును.

మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాసన
యుండునది, కొన్ని ఏర్పరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే.
తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ
లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని
జొట్టును వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట
లోనే గూర్చుంటుండును. ఈ అద్భుతమైన వేయికముల
పుష్పములనుండి లీయబడిన ఆత్మర యొక్క సువాసననుభవిం
చుటకయి ఆటోదిల్ బహార్ యివ్వమని మీదగ్గి రున్న
సాఫుకీపరు నడుగవలయును వారితావున లేదని మాకు వ్రా
యుడు. చిన్న బుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0-12-0,
క్లి జొన్న ఆత్మరగల వెడ్డెనయిజు బుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరలో
మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ టాడుచుండు కార్డులు డబ్బెక్ 1-కి
0-10-0. వి. పి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును.

సోలు ఏజెంటులు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్
కంపెనీ కంపెనీ, 155 కామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంటులు:- మహత పురుషోత్తం మూర్తి
నెం 29, వై నాబజారు రోడ్డు, పురు బజారుసమీపం మదరాసు.

నర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవించి ఒక వనమాలిక. ఇదియే మన పూర్వీకుల
ఆతిరహస్యపు జౌషధము. దీనిభూతము కనుగొన
వలయునన్న రాతి పురుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిభూతము కనపడును. నపుంస
కత్వము పోగొట్టుటకు యంతకుమించినది లేదు. బస్మేంద్రియ
దుర్బిణియొగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి
అనేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును
కుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును దేహమునకు బలమును
కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
నాళనము చేయుటలో సంజీవించిది. "నర్వజీవన్" ఇది
స్త్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నువయో
గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృధాప్యము నశించి
మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్ను 1-కి 2-0-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,

(18-5-14) కలియుగభీమ.

16 కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లిక్కిణి మదరాసు.

గ్లోబ్ కంపెనీవారి బొటకప్రేలి ముద్రపెట్టెలు.

చాలా ప్రసిద్ధిగాంచినది. వందలు
వందలు విక్రయము. వెల పెట్టె 1-కి
రు 1-4-0 పోస్టాఖర్చు వేరు ప్రాంమిసరి
నోట్లు మొదలగువాటిమీద నిశానిదార్ల
చే ప్రేలిముద్ర వేయుట సర్వత్ర అవలం
బించుచున్నాడు. వర్తకులు, షేడర్లు,
యినాందార్లు మున్నగు వారికి మిగుల
ఉపయోగము.

గ్లోబ్ కంపెనీ, గుంటూరు.

పండ్ల పాడి.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0, 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటినుష్ణులకు దివ్యావధము. సువాసనగలిగి
ఉండును. సర్వసామాన్యముగవాడుటకు దగిఉన్నది
అమృతాంజనుడిపో పోర్టు బొంబాయి.

పొగయోడల రాకపోకలు.

చెన్నపురి నౌకాశ్రయమునకు మున్నవి.

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది

కేసు నంబరు.	బయలుదేరిన స్థలము.	తేది.	పోయెడి స్థలము.	తేది.
చాన్ డా	కోలంబా	4 ఆగష్టు	—	—
క్లాన్ ఫిరా సాన్	లివర్ పూలు	14	కలకత్తా	28 సెప్టె
జెయిడా	రంగూను	15	రంగూను	—
చుప్రా	లండను	15	—	—

రానున్నవి.

బహదూర్	బొంబాయి	16 సెప్టెం	కలకత్తా	16 సెప్టెం
పి. ఆప్పారావు	ప్రెయిట్టు	16	ప్రెయిట్టు	—
క్లస్ ఫర్నాండెస్	గాలి	24	లండను	26
క్లస్ ఆమిలియా	కలకత్తా	25	బొంబాయి	26

ఈ తేదీలలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణ స్థితి

1914 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది

ప్రదేశములు.	సెప్టెం 18 తేది, ఉదయం 8 గంటలకు వాతావరణము	కడచిన 24 గంటల లోగా, నీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
		ఉత్తర గ్రేడ్	దక్షిణ గ్రేడ్	కడచిన 24 గంటలలో గల వర్షము మొ. ఇంచులు	18 వ తేది మొ. ఇంచులు
గోపాలపురము	29.825	86.9	77.2	...	51.92 28.25
వాళేరు	29.837	80.8	72.4	2.47	37.94 22.84
కాకినాడ	29.866	81.9	75.7	0.08	27.50 21.50
బంగళు	29.844	84.8	78.2	0.04	24.37 23.04
గుంటూరు	...	87.0	77.0	0.11	20.40 ...
నెల్లూరు	29.834	87.2	76.9	...	12.17 10.94
మద్రాసు	29.850	90.2	79.2	...	19.64 15.56
కడపూరు	29.854	85.8	76.8	...	25.76 14.61
నాగపట్టణము	3.848	93.8	77.5	...	11.37 11.92
కోలంబా	3.858	88.1	76.8	0.04	35.87 40.15
తిరువనంతపురము	3.826	87.4	76.8	...	43.17 39.99
కొచ్చిక్	29.845	87.6	76.6	...	81.86 36.11
కలికోట	29.826	85.4	75.1	...	95.22 97.77
మంగళూరు	29.849	88.6	75.1	0.08	24.42 18.22
బొంబాయి	29.721	84.2	79.0	0.06	79.91 66.38
హైదరాబాదు	29.811	84.5	70.3	0.08	39.72 23.63
ఆనంతపురము	...	93.2	78.6	...	12.25 11.59
బళ్లారి	29.823	93.2	72.2	...	7.88 19.79
కర్నూలు	29.858	90.5	78.6	0.48	28.44 19.14
కడప	29.829	92.8	76.1	...	17.09 17.99
బెంగళూరు	29.845	86.3	65.7	...	17.95 22.18
కొడైకనాలు	22.790	67.1	61.4	...	30.51 30.48
ఉదకమండలము	23.006	67.1	47.0	...	28.27 35.42
కోయంబత్తూరు	29.865	90.2	68.9	...	3.56 8.99
నెల్లూరు	29.821	89.3	75.2	...	18.81 23.76
నేలము	29.860	93.0	75.8	...	19.30 24.83
తిరువనాపల్లి	29.878	90.1	77.6	...	9.11 14.69
పుదుకోట	29.853	91.9	77.5	...	18.30 18.44
మధుర	29.870	95.1	76.1	...	11.85 15.65
తిరునల్వేలి	1.08 6.56

దీప్తకల్పయొక్క పశ్చిమోత్తరభాగమున వాయు భారము హెచ్చినది. రాజధానియందెల్ల బహు తేలికయైన గాడ్పులు వీచుచున్నవి. సగ్గురులలో రాజధానిదక్షిణమునను, వేడిమిక్కువగానున్నది. తూర్పు భాగమునను, ఉత్తరమునను, వేడిమిసామాన్యస్థితికి లెక్కవచ్చుచున్నది. అధికముగా గలదు. మలబారులో వాయువు ఎక్కువయ్యెను. వర్షములేదు. అచ్చట మబ్బులు విడిపోయినవి. ఇతరచోట్ల మబ్బులున్నవి. ఉత్తరమునదప్ప వర్షములేదు. నిన్న వాతేలో 2.47 అంగుళముల వాన కురిసినది. రాజధానియందు గాలివానలు పట్టవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్న, వాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

వృత్తాంతములు.

ఆర్థికసన్నాతము:— ఆర్థికసన్నాతములో రేపురాత్రి నాట్యముజరుగును.

శ్రీకృష్ణకావరమేశ్వరీ దేవస్థానము:— ఈ దేవస్థానము యొక్క మేనేజింగు కమిటీవారు యాధములో నాంగ్లేయులకు జయముకలుగుటకై నకగ్రహహోమమును చేయించిరి.

దెజవాడ సబ్బో:— ఆక్టోబరు 1 వ తేదీనాటికి ఆటు నెలల వఱకు ఒక టెంపొరకి సబ్బోవ్రాసునట్లుటకు దొరకమువారు తీర్మానించిరి.

చెన్నపురిలో కలరా:— చింతానిపేట, చాకలపేట, తిరువల్లిక్కేడి, పురుషేట, మున్నడిలో ప్రజల కలరాచే విశేషముగ చనిపోవుచున్నారు.

భాగవత తత్వబోధినిసభ:— సామంతాచార్యులు హిందూ ధర్మాలాజికలు స్కూలులో తత్వశాస్త్రమును పండిత. టి. లక్ష్మణాచార్యులు గారు తులశీభారత్యార్థచరిత్రము కాలతే. పము చేయుచురు.

కారదా శ్రీ సమాజము:— ఈ సమాజమువారిసభ 19వ తేది శనివారము సాయంత్రము 3 గంటలమొదలు 5 గంటలవరకు తిరువల్లిక్కేడిలోని తులసింగరెవమాట్ కోనెల వీధిలోని బోధనాసభ పాఠశాలయందు జరుగును.

దాచేపల్లిసభ:— మాపురమండలిలో కల్ ఫండు గ్రంథం హాల్లో 4 తేది గొప్పసభ జరిగెను. దీనికి తహసీల్దారు గారు ఆధిపత్యము వహించిరి. గవర్నరుగారు ఏర్పరచిన సంగ్రామ సహాయధికీరు 140 లు చందాలు వేయబడినవి.

రాయదుర్గం రిడింగురూము:— దీని ప్రెసిడెంటు ఎమ్. రామానుజాచారి టి. ఏ. గారు తలపై పోవుచు వారికి నెల 6 వ తేది నొకవిందు జరుపబడినది. ఆచార్యులవారి సుగుణముగూర్చి గర్వంలేనట్లు ముచ్చటించిరి. రాత్రినాటక మొకటి ప్రదర్శింపబడినది.

కర్నూలు పురశ్రీల సభ:— ఈ నెల 9 వ తేది బుధ వారము సాయంత్రము 5 గంటలవారి గృహమందు శ్రీల సభయొకటి జరుపబడినది. వర్షాకా దొరసానిగారు ఆగ్రాస నాధిపత్యమును వహించిరి. ముద్దాళికి 50 రూపాయలు చందాలు వేయబడినవి.

చేతంచెల్ల గ్రామమేజిస్ట్రేటుగారికి బహుమతి:— చెర్లభూమాలమందిరము జరిగిన ఆల్బర్ట్ చేతంచెల్ల రెడ్డిగారు ధైర్యసాహసములతో పోరాడెనుకై జిల్లా కలెక్టరుగారు 25-0-0 లు వెలగల బంగారపుటకు కాకెక్కు చేయించిరి. ఈ మెడల్ డి కలెక్టరుగారు 5 వ తేదిని రెడ్డిగారికి సగిరి.

ఉద్యోగిగల విశ్వాసము:— దేవనగలోను, రాజురసకోట గుంజామజిల్లాలోను, కృష్ణాజిల్లాలోను, పెండ్యుగుమగారు గో సముకలెక్టరులుగను, ఎఫ్. పి. కోల్ రెడ్డిగారు: జిల్లాజడ్జిగారు, పాదరింగుమగారు దెజవాడ గను, పల్లికోవ్వంకగారు గుంటూరుజిల్లా కలె మింపబడిరి.

విశోపాయధునిధి. ఏలూరు:— ఈ నెల పురమందిరమున ఆనందీరావు బహదూర్ ద్రరావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినసభ: విన్నపేట యెట్టేలు ప్రాంతములందు, గొప్పనర్రకులు అగు శ్రీమోతే గంగరాజుగారు వారి విశాలహృదయమును జూపిరు 500 లు విరాళ మొసగిరి. అనియొకరు వ్రాయుచున్నారు.

బుచ్చిరెడ్డిసాలెము. పతన మందిరము:— ఈ నెల 18 వ తేది సాయంత్రము బుచ్చిరెడ్డిసాలెలోని పతన మందిరము యొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవ సభ ది. వేంకటాచలయ్యగారి యాధిపత్యము క్రింద నెరవేరినది. పరమరెడ్డిగారు పతన మందిరముయొక్క కార్యనివేదమును చేసిరి. కొందరు సభ్యులు పతనమందిరమును గురించి చక్కగా నుపన్యసించిన తరువాత అగ్రాసనాధిపతిగారి హితోపదేశముతో సభముగిసెను.

ఆత్మహత్య:— 15 వ తేది ఉదయము రమ్యాది 11 గంటలకు తులసి నాయకు ఆనవాగు ఏ కాంబరేళ్ళకు దేవాలయము లోని నూతిదగ్గరకు వెళ్ళుచున్నప్పుడు మొకటి కనుపడగా సంగతిసందర్భములను దేవాలయస్థానములకు తెలియజేసెను. దాని మీద ధర్మకర్త పోలీసువారికి రిపోర్టుచేయగా వారుకచ్చి శవమును బయటికితీసి విచారణచేసిరిగాని రిపోర్టునది తేలలేదు. శరీరముమీద బెట్టులు మున్న గునవేయియు లేవు. రమ్యాది 30 సంతకర్తములుండును. హిందువు, పురుషుడు.

ఆంధ్రవాణిపుస్తకభాండాగారము, పెద్దచెరుకూరు:— మాపురజనులలో కొందరము కలిసి మాశ్రమిలిది కృషి చేయ నుద్యమించి వైచేరుతో పోకపుస్తకభాండాగారమును నెలకొల్పిరి. ఇందు సర్వజనము కుపయోగపడునట్టివియు, సద్భాషాజ్ఞానముగల శ్రీపురుషులేని సుపురుష పరించుట కను వగు సుప్రసిద్ధ మహాపురుషుల జీవితములు, నాటకములు, నవలలు మొత్తము 125 పుస్తకము లిందుంచినారు. అని ఉప్పులూరి లక్ష్మీనరసింహ శర్మగారు వ్రాయుచున్నారు.

సూమేజిస్ట్రేటు చిక్కులో నుండుట:— దక్షిణా రాట్టుజిల్లా వనాసబ్ మేజిస్ట్రేటు నారాయణస్వామి మొదలి యారు జింజిలోనుండినపుడు లంచములు పుచ్చుకొనెనని యా తనిమీద రిపోర్టు చేయబడగా, జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి, జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారికి రిపోర్టుపంపిరి. వారు దానిని దొరతనమువారికి పంపిరి. దొరతనమువారు (డిస్కాం మెంటు) విచారణ కుత్తరు వొనగి, మొదలియగారు సస్పెండుచేసిరి. డిజిటేకలెక్టరు నిర్దణంగారు విచారణ జరగించుచురు.

కృష్ణామండల సంస్కరణ సభ:— ఈ నెల 7-వ తేదీన ఆక్టోబరు 24, 25 తేదీలలో జరుగనున్న మండల సంస్కరణ సభ పురమందిరమున జరుపబడెను. వేంకటరెడ్డి నాయకు గారు పీఠమలంకరించిరి. ఈ సభ కృష్ణానాధిపతిగ ఇంకను ఎవరి నెన్నుకొనవలయునను విశ్వాసముగ మున్నది. నాయకు గారే సన్మాన సభాధ్యక్షులుగ నియమింప బడిరి. రా. వేంకట సంతకరావుగారు టి. ఏ. మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ, గ్రంథి రాయమూర్తి, మాజీటి సుబ్బారావు, వె. కృష్ణమూర్తి గారు, కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రాజాంబాలికా పాఠశాల:— ఈ నెల 6 వ తేదిని మా గ్రామములోని జార్జికావో నేషనుహాల్లోడిక్రిప్టు మున్నగుగా గ్రామస్వామి ఆయ్యంగారి యాధిపత్యముక్రింద విద్యా లిక్కిలకు బహుమానము లిచ్చుటకై ఒక హస్తగారు స్కూలునిర్మింపు జరిపిరి.

విశాఖపట్నం పోలికలు రాకుం:— విశాఖపట్నం పోలికలు రాకుం

కళిక్కోల్లస

గల

భూస్వా

మండలము

పంతు నెగ్గిం

అవనిగడ్డ తాల

రివర్ కన్ సర్వె

తాలూకావార

ప్రయత్నించిన అవనిగడ్డ తాల

రెండవది. గ్రంథనామ నీతి గాధని మేము చెప్పినపుడు
కారణము లారయక “రెడ్డిగారి గ్రంథమనెడు లోపముజూపు
వాడన్న నోరుమాయు” మనుటగాక మేముచూపిన ప్రమాణ
ములంగూడ విచారింపక యేయాధారములతోడనో మాయా
శయము మేము సురచిహ్నోపలయనని యుత్తరవిచ్చిరి. మరచి
పోవుటకు నీరియుత్తరవుకన్న వేరుకారణము మాకగపడలేదు.
వారు “గ్రంథనామమే నీకర్థముగాలేదు. నీవా విమర్శనచేయు
వాడవన్న” మేము నిరుత్తరము గా వలయునట
ఎదుటివారి నీరీతిగనిరుత్తరులతో జేయుట నాగరకుల తర్క
ములకు మూలము కాబోలు. ఇది కొన్ని కొన్ని జమిందారీలలో
జరుగు న్యాయవిచారణకు దుల్యమగానున్నది.

గ్రంథనామములను సామగ్రిగా "యభావము" మేము చెప్పినవారము గాము. సామగ్రియనులేదని యెవరందురు? అప్పుడునువదమునకు సామాన్యముగ ద్రవ్యమున నభ్యుదయము కావునను పురాతనపు అర్థశాస్త్రములు రాజసిలి గ్రంథములై యుండుటచేతను, సదరు గ్రంథనామమునకుం గల భాద్రపదము జూపితిమి.

అదియుం గాక గ్రంథనిర్వహణ మేమిపుడు పూనినవార మే గాము. గ్రంథనామమే మావ్యాసమునందు చర్చకాస్తు దము. సాలిటికల్ ఎకానామి అను శాస్త్రమున కర్థశాస్త్రము అని వ్రాయుట సాధువా? కాదా? ఇదియే మావిచారణ.

కోర్టు వ్యవహారములు.

హానిచేసినందులకని తేబడిన దావా.

(న్యాయమూర్తులు ఎన్నిలింగు, హానే గార్లు.)

నీటిపారుదలకు అడ్డముగ గట్టువేసి, వ్యవసాయమునకై కొందరిపాలములకు నీటిని పారనియ్యకుండ చేసినని అమీర్ సాహెబుమీదను, మరి యిద్దరిమీదను తేబడినదావాలో బర్రాదరు సజ్ మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దాయిలకు చెరి యిరువది రూపాయలు అపరాధము విధించిరి. అప్పీలుపెట్టుకొనగా, తమకుగల హక్కు ననుసరించి ముద్దాయిలు నీటిని తీసికొని వెళ్లుటలో నేదోకొంత భాగమును పోషించుటలేననియు, అన్యులకు నష్టముకలిగించుటలేననను ముద్దావతో నెవ్వరి కిని వారు హానిచేసినట్లు తేర్చుటలేదనియు అభిప్రాయపడి, బందరు డివిజీమేజిస్ట్రేటుగారు వైసచేసిన కేసును రద్దుచేసిరి. ఇందుమీద మోక్షార్థము అప్పీలుపెట్టుకొనబడెనుగాని, ఆ అప్పీలు నిరాకరింపబడెను.

కోర్టుకు వెళ్లుచుండగా అరెస్టుచేయుట న్యాయమా?

(యమూర్తి చేక్వోగారు.)

వీరడు ధోశ్చిట్టిగారు నొకవర్తకుడు దివాలాదీసెను. ఈతనిమీదను నీటిపారుదలకు అడ్డముగ గట్టువేసి యుండెను. ఇక సాల్వేజును పిటిషన్ ను దాఖలుచేయుట కీతడు కోర్టుకు వెళ్లుచున్నట్లు, దానిలో ఆడిక్రికానా అప్పలువానిచే నరెస్టు చేయించబడెను. కోర్టువ్యవహారమునకై తాను కోర్టువ్యవహారమునకు వచ్చుచుండగా తనను పట్టుకొనుట న్యాయముగాదని ఆశ్చర్య విన్నవించుకొనెను. ఇక సాల్వేజును పిటిషన్ 11 గంటలకు దాఖలుచేయబడినందునను, అభిదాఖలయొక్క నుండియే వ్యవహారము జరుగుచున్నట్లు పరిశీలించబడును గనుకను, పిటిషన్ దాఖలు చేయబడుటకుపూర్వము 10 గంటలకు అరెస్టుచేయబడుట అన్యాయముగాదని జడ్జిగారు రభిప్రాయులైరిగాని, జామీనుమీద వదలబడుటకు తేజిపక్షమున విన్నవించుకొనగా, నాతనిని జామీనుమీద వదలివెట్టి, ఇక సాల్వేజును పిటిషన్ 18 వ తేదిన విచారింపబడుట కనుజ్జ నొసగిరి.

ఎగ్జార్సు పోలీసు కోర్టు.

(మేజిస్ట్రేటు నారాయణ మీనన్ గారు.)

ఈనెల 15 వ తేదీ మేకునకు, చింతాడిపేట కొంగన్న శెట్టిపీఠాలో మదరాసు ప్రాంతీయ పోలీస్ డివిజన్ అను నాతడు, కెడ్డలతోడ, తనయంటిపై కగడితో నడిచుచుండగా, మహమద్ దావూద్ సాహెబ్ అను 20 ఏండ్లవా డొక డాగిలో ప్రవేశించి, వారెల్లరు నిద్రించుచుండుటనుగని, వెయిల్ ఫ్ గారికొమా రైలలో నొక్క తెమస్తులను తొకగా, కుమార్తె కిగ్గరక నెత్తెను. అందరునులేచిరి. దొంగ బయటికివెల్లి పారి పోవుచుండగా, వెయిల్ ఫ్, తనమిత్రులతోడ, వానివెంట పరుగిడి వానినిపట్టుకొని పోలీసువారి వశముచేసెను. మేజిస్ట్రేటువిచారణ జరిగెను. 25 వ తేదిన తీర్పుచెప్పబడును.

ఒకయింటికి కన్న మున్నెటిసామెనకొనినందులకై శిక్షవిధింపబడిన మహమద్ అక్బర్ అను దాడిపుడు కారాగారమున కిటు ననుభవించుచున్నాడు. సుమారు నెలలకుపూర్వము వీడు కృష్ణాపేటలో గులాంకొన అనునాతనిసొత్తగు రెండు ప్రానితలుపులను దొంగిలించెనని వీనిమీద నిఘ్ దొక దావా తేబడెను. కాని, నేరము జరిగెనని చెప్పబడుకాలమున వీడు కారాగృహమున నుండియుండవలయునని యేర్పడుటను బట్టి, మేజిస్ట్రేటుగారు దావాను ప్రోసివేసి, ముద్దాయిని వదలివెట్టిరి.

మహమ్మద్ అబ్దుల్ ఖాదర్ అనువాడు గతనెల 29-వ తేదిన హంటురోడ్డులో మోటారుబండి నలివేగముగను మోటు

తనముగను నడిపించెను. ఈ బండి యొక ట్రాంబండితో ఢీకొన నుండెనుగాని, ఆ ట్రాంబండిద్రుయవరు కడుబాగ్ర త్రోడ నవీ శీఘ్రముగ బండిని నిలువగలిగినందున, తప్పిపోయెను. అంత మోటుతనముగ బండిని నడిపించినందులకై మేజిస్ట్రేటుగారు అబ్దుల్ ఖాదరునకు 15 రూపాయలు అపరాధము విధించిరి.

వ్యాసరావిలో వసియు కుప్పుసామి ఆచార్యును నాతడు తన యింటిని బీగమువేసికొని బయటియూరికి వెళ్లి యుండగా, విజయరంగం అనువా డాయంట ప్రవేశించి, యొక గదితలుపు, తాళమును పగులగొట్టి యాగదియందలి వస్తువుల నపహరించెను. మేజిస్ట్రేటుగారు వానికి ఒక్క నెల కఠినభయదు విధించిరి.

అవనిగడ్డ పోలింగు.

(మా ప్రతిః ధియొద్దనుండి.)

ఈనెల 8 వ తారీఖున అవనిగడ్డ తాలూకాకచ్చేరి యావ రణముంతయు వోట్లవ్యయమామెను. చల్లపల్లి సర్కిలు కొకస భువనినాడు యెన్నుకొనవలసియుండెను. టిట్టుపుచ్చుకొను తేదికి పూర్వము 15 రోజులకు సభ్యతార్థులు తమచేర్లు తాలూకా కచ్చేరియొద్దను చల్లపల్లిసర్కిల్ రివిన్యూయొక్క స్పెక్టరు మకాము లోను, సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారి ఆఫీసునొద్దను నోటీసులు కట్టుట మాత్రమే రూల్సుప్రకారము చెప్పబడియున్నది. ఈనోటీసు లనుబట్టి వోట్లరు తమనోటినిచ్చు నిమిత్తము సదరు నోటీసు లలో ఏర్పడిన తారీఖులో తాలూకాఆఫీసుకు హాజరు ఎవరి యిష్టమువచ్చిన సభ్యతార్థికి వచ్చి తమనోట్ల నియ్యవలసియు న్నది. ఈనోటీసును చూచుకొనుచు నున్న వోట్లరందరు చూచుట ప్రకటించుట అసంభవమని చెప్పవచ్చును. సభ్యతార్థులు ఆయా గ్రామములకు వెళ్లి వోట్లరు తెలియపర్చుకొని వోట్ల నియ్యవలయున నేడి సంగతి వారికి తెలియనే తెలియదు. మ్యునిసిపల్ సభ్యత్వపదవికి ప్రయత్నించువారి చమత్కార ప్రయత్నములు తాలూకా బోర్డు మెంబర్ల పనికి ప్రయత్నించువారికి తెలియింపలేదు. కొంతవరకు కొందరికి తెలిసియున్నను సర్కిలులోని గ్రామ ములన్నియు తిరిగి వారి మనోభీష్టమును వెల్లడించి, తగుప్ర యత్నములు చేయుట కవసరము. కనుక ఈపోలింగుతారీఖు ప్రతివోట్లరుకు ఒకకాడ్డు మాలముగా తాలూకాబోర్డువారు ముందుగా తెలియపర్చుట అవసరము. ఈ ప్రకారము ఒక రూలు పుట్టిన బాగుండునని తలచెదను. అయితే మాతాలూకా తహసీల్దారుగారు ప్రతివోట్లరుకు ఈపోలింగు సంగతి ముందుగా నోటీసుల మాలమున రూల్సులో లేకపోయినను తెలియపర్చి యున్నందుకు ప్రజల కృతజ్ఞతకు మిగుల బాగులై యున్నారని చెప్పవచ్చును. కిందటి పోలింగుకంటె నెక్కువ వోట్లరు వచ్చుటయు ఎక్కువ కుతూహలముతో వోట్లరువచ్చుటయు, తటస్థించెను. ఈసారి మగ్గురు క్యాండ్డెట్లు ఉండిరి. అందు లో నిర్దరు చల్ల పల్లి సర్కిలు గ్రామముల నివాసులై యున్నారు. మాడవారు అవనిగడ్డనివాసులగు గీడ్డవారయ్యగారు. ఈయన యితరసర్కిల్ నివాసులైనందున వీరి నామినేషను ప్రభుత్వములో డివిజను ఆఫీసుగారు రద్దుపరచిరి. అందువైస వీరు ఆఫీజ్ క్ల పిటిషను వేట్టిరి. రూల్సులకు నామినేషనుకు అభ్యంతరము కలగజేయవని నిశ్చయించిరి. అంతట వీరి నామినేషనుకూడ వెల్లవచ్చునని డివిజన్ ఆఫీసుగారు తీరుమానించి పోలింగుకు వెళుకటి దినమున ప్రచుర పత్రికలవలంబిరి. తననామినేషను యొక్క ప్రచురము అవ్యవధిగావచ్చినందువలన తాను తగు ప్రయత్నము లొనరించుటకు తగినంతవ్యవధి చిక్కలేదనియు, మరియొక పోలింగుచేయించుట యుక్తమనియు, ఒకపిటిషను దాఖలుచేసిరి. కొంతప్రయత్నమువేసికొని వోట్లరుకూడ సంపాదించిరి. అయితే సకాలములో ప్రయత్నముచేసిన పిట్టలొకనివాసులైన కొదాలి చివ సాంబయ్యగారికి ఎక్కువవోట్లు వచ్చినట్లు చెప్పుకొనుచున్నారు. వైసందర్భముచేత ఈపోలింగు కుదకునిలుచునో లేకరద్దు పడునో యని సందేహము కలుగుచున్నది. ఒకవేళనిది నిలిచిన యెడల పిట్టలొకగ్రామముకు ఇద్దరు తాలూకాబోర్డు ఎన్నిక మెంబర్లుండు నభ్యుత్సాహము. వెనుకటి పోలింగులో ఆగ్రామవాసులు బడతాయ్యగారు విజయలైరి. ఇప్పుడు సాంబయ్యగారు విజయలగుట నిశ్చయము. వీరుకూడ అయ్యగారి వలె గొప్పరయితులును, హామకార్లును అని చెప్పెదరు. ఎన్నడు వారిగ్రామమువిడిచి పట్టణమునకువచ్చువారుకారు. వీరికిని సుమారు 50 సంవత్సరములుండును. వీరికిని అయ్యగారికిని గ్రామంలో పాట్రియనియు, వారుప్రయత్నించి మెంబర్ల సంపా

దించినది మొదలు వీరును ప్రయత్నించుచుండి ఈపోలింగులో ఎక్కువవోట్లరు సంపాదించినదియు, అనుకొను చున్నారు. ఈసాంబయ్యగారిని జూడవలెనని ప్రయత్నము చేసితినిగాని ఆజనసమాహములో గుర్తించుట దుస్తమామెను. భాగ్యవంతుడైనను నిగర్వముగ ఒకవీధి ప్రాప్తినిపెరిచి సామాన్యపు యెట్టుబట్టి నొక్కదానిని గట్టి, యెట్టుకొలుగల తెల్లచీటిగుడ్డ కుడితిని బొత్తములులేకవొడగి, సామాన్యపుట్టు త్రేయమొకటి తైచుకొని, కుడిమాస్త్రము కొంచుమువసుకుండ, వోట్లతో తగుప్రశంశలు చేయుచు హడావడిగ దిరుగుచుండెను. ఈపోలింగుకూడ జయప్రథముగా జరిగినదియు వోట్లరు కూడతగు కుతూహలముతో స్వేచ్ఛగావచ్చి వోట్లరువచ్చినదియు, అంతి కంతటో ఎన్నికపద్ధతులు ప్రజలలో వెల్లడియై తగుప్రోత్సాహమును వారికిఁజేయు చున్నవనియు, ప్రజలు తాలూకా బోర్డు వ్యవహారము లన్నియు గ్రహించి అందుకు తోడ్పడుట కుద్యత్తులై యుండుటకు ప్రయత్నించు చున్నారనియు జెప్పటకు తగు చిహ్నములు ప్రజలలో కాన్పించు చున్నవని వ్రాయుటకు సాహసించు చున్నాను.

బందరులో కుస్తీ.

నూటపదహారులు బహుమానము.

ఈ ఆనందనామసంవత్సర ఆస్తియొజుభ్యమున అప్రమి నవమల (సెప్టెంబరు 26, 27 తారీఖులలో) బందరులో జరుప బడు దసరామహోత్సవసందర్భమున ఆంధ్రదేశీయులలో ఒక శైద్ధకుస్తీ యేర్పాటు చేయవలెనున్నది. అందు వెలుపాందిన వారికి 116 లు బహుమతి యియ్యబడును. ఈ కుస్తీబహుమాన మునకు, జాతి మత వర్ణ భేదములు లేకుండ ఆంధ్రదేశీయులలో నుండు వారెవ్వరయినను, ఆంధ్రదేశీయులందరిచేతములూ నుండు వారెవ్వరయినను ప్రయత్నింపవచ్చును. ఇంక కుదరఖాస్తులు ఈసెప్టెంబరు నెల 24 వ తారీఖులోగా బందరులోని కొన సీతారామారావు పంతులు ఎమ్. ఏ. గారిపేర పంపించి 23 వ తారీఖు ఉదయములోగా హాజరుకాలెను. దసరాసంఘము వారు ఏర్పరచిన మధ్యనర్తియొక్క తీర్మానము ప్రకారము వెలుపుచుగూర్చి ఒప్పుకొనవలసి యుండును. కుస్తీకి వచ్చు వారు రాకపోకలఖర్చులును, భత్యఖర్చులును ఎవరిని వారే భరించవలయును. దసరాసంఘపువారు ఆవరములను బట్టి అప్పుడప్పుడు చేయుచట్టములకు బద్ధులుగావలసి యుండును.

సందిగామ వార్తలు

(స్వక్తియ విశేషకుని యొద్దనుండి.)

సందిగామ రిక్తియేషను క్లబ్బు.

సందిగామ సెప్టెంబరు 15:—ఈ గ్రామము పూర్వము నుండియు ప్రసిద్ధ గ్రామములలో నొకటిగనున్నది. ఇప్పుడును సందిగామ తాలూకాకు ముఖ్యస్థానము. తహసీలుదారు, పోలీసు సర్కిల్ యిస్పెక్టరు, స్కూల్ సబ్ అసిస్టెంట్ యిస్పెక్టరు, సబ్ రిజిస్ట్రారు, సాల్పు సబ్ యిస్పెక్టరు మున్నగు నున్నతోద్యోగులుండు గ్రామము. విద్యాధికులగు ఇనాందారులును కొందఱుగలరు. ఇటీవల నొక నెకండరీ స్కూలు స్థాపింప బడినది. ఇట్టి గ్రామమున క్లబ్బు ఒకటి యుండి, శైద్ధ మనుష్యులందఱును కలుచుగ కలిసికొనుచుండుట, పరస్పరము నెయ్యము గావించుట వాంఛనీయములు. అందుకొఱకు 6-9-14 తేదీయందు పురజనుల సభ యొకటి సమకూర్చబడినది. దీనిలోనుండు వైసదాహరింప బడిన యుద్ధోగులు కొందఱును, ధనికులును, వర్తకులును సమావేశమైరి. క్లబ్బు నొకదానిని స్థాపింప నిష్ఠించి తీర్మానముల వేసిరి. మెంబర్లు 23 మంది చేరిరి. టెన్నిసు, బాల్మెంట్లు కొర్రులు స్థాపించు నేర్పాటులు జఱుగుచున్నవి.

యచ్చగిది సభ

1-వ తేదీయందు డివిజన్ ఆఫీసు ఇక్కడికి వచ్చి యుండి, యుద్ధవిషయమున వైసాయిగారి చేతను, గవర్నరు గారిచేతను స్థాపింపబడిన నిధులకు వైసము సభ నొకదానిని సమకూర్చిరి. ఆ ప్రజలు దాదాపు 5 వందలను 500 రూపాయలు వసూలై బడినది. నోటీసు పంపిన మంది సమావేశమయిన నందులకును దొరగా చిరి. శ్రీవక్రపత్రి

ఆంధ్రపత్రిక.

ఆనందనామ సం॥ భాద్రపద బంధులు

శుక్రవారము.

స్వదేశి బజారులు.

కలకత్తాలో ప్రస్తుతమును స్వదేశి బజారులు చాలా విధముగా క్షయించినవి. ఇందుకు ముఖ్యముగా కారణముగా ముఖ్యముగా స్వదేశి బజారులు విజయపురము నూచనలు మొదలగా గాని చుట్టునున్న ప్రాంతములు అట్టి బరు మాసములలో నామోదమును చెందునందల వ్యాపారపు కొట్టలను హైందవ వర్తకులలో మొత్తపు వర్తకము చేయువారును చిల్లర వర్తకము చేయువారును స్థిరముగా వ్యాపారరంగముగ నుపయోగించుకొందురని నమ్మకము కలిగి యున్నది. ఇప్పుడా కొట్టలలో ప్రదర్శింపబడి యుండు వస్తువులదాయమును విమర్శించి చూచినయెడల హైందవ భూమిలో నన్నిదినుసుల సామగ్రిలను సిద్ధముచేయవచ్చుననట విశదము కాగలదు. మరబజారులలో సాధారణముగా నగ్గవధరల కమ్మబడుచుండు చిల్లర జర్జనీ ఆస్తి యానస్తు వులన్నిటిని గూడ మనము సంపూర్ణముగా త్యజింపవచ్చునను విషయముగూడ తేటతెల్లమగుచున్నది. ప్రతిదినమును సాయంత్రము 5 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు ప్రజ యిబజారునకు క్రిక్కిరిసి విచ్చేయుచున్నారు. పోస్తుకల గ్రాపు ఆకులు త్వరితమున అచ్చట నెలకొల్పబడగలవట. ఒక పై త్వరితమున పార్సెలాఫీసును గూడ పెట్టుచున్నారు. బంగారమువారు వాక్కులు. బొంబాయివారు కార్యదక్షులు. మద్రాసు వారు నిద్రపోతులు. అను ప్రతీతి ఈదేశమున బహుకాలముగావచ్చుచున్నది. బంగారీలవైనినిచిన యపోహనుపోగొట్టుకొనుటకు వారనేకప్రయత్నములు చేసి సగ్గలి కృతమానసు లగుచున్నారు. మనము మాత్రము శిష్టాచారమును వదలకగట్టిగా పట్టుకొని వెనుగులాడుటను తప్పించుకొన లేకున్నాము. ఉత్సాహకారణ మెంతయున్నను సానుభూతి యెంత దొరకిననుసమయమెట్టి మహాత్మా వ్యవసాయ దయనను మాటలెంత చక్కగ పలుకగలిగినను మనము మాత్రము దీక్షమై పనికిబూనుటకు కొరగా ని మై వరలుచున్నాము. మనము చేసికొనన పుణ్యలమది యేమోకాని ఇతర రాజధానులలో ప్రభుత్వముల వారు వర్తకవ్యాపార విషయములలో నాసక్తితో బనికి బూనుచుండ మనయధికారులు తగినంత యుత్సాహము చూపకుండుట తటస్థమగుచున్నది. లిబెరలు ప్రభువులగు పెంట్లండుగా రీసమయమున తమ యావచ్చునని వినియోగింపకున్న నీచీకటి మూలకు నెలుతురువచ్చు మార్గములులేవు. ఏదరి శ్రామిక కైరెక్టరుగారో సభచేసి నాలుగు చిన్ని పాతశాలులు కర్మాగార యజమానుల లాభము విమితము ప్రారంభింతురని నమ్మకొని యుండిన లకులు తమ ధర్మమును ఇతర ప్రాంతముల యందు మనసీమలో చకేలయను సాదా లను ధర్మమును మొక్కిపైం ములకును స

మానము. పౌరస్వభాగమున నుత్తమ పరిశ్రామిక దేశముని ప్రఖ్యాతిగాంచిన జపానుదేశ మనుడు నేటికిని నిదిగలదు. టోకియో మహానగరమున దివ్యహర్ష్యమున నాదేశమునం గుత్తున్న ములగునర్హులను సుందీతములను దేశపుత్తీ పుత్రహృదయోక్తము త్తజాతికారన సందీపము వై భావ్యభివృద్ధియ్యూచకమునై తనరారుచు న్నవి. ఇట్టి ప్రత్యేక ప్రవర్తన వ్యాపారరంగములు మన దేశమున నన్ని మఖ్యులములను సత్వన సరములని నిరారంభముగా జెప్పునచ్చును. అవియే మరవ్యాపారము నకకల సాధనాధాములను, అందలిలో పాలోపములను జూపాలని. అవియే దేశ వృత్తుల బోషింపనెంచు దేశపుత్రులకిట్టి వృత్తులు గలవని. సులభమార్గమున విశదీకరింపగలవి. అవి యే యత్నుకుల హృదంతరాళమున ఆశాంకురముల మొలిపించి కార్యోపక్రమమునకు దాడియగలవి. కావున వాని సాపనకు దగిన సాహాయ్యము చేయుట స్వదేశోద్యమా సక్తులగు ప్రభువులకును ప్రజానాయకులకును గర్తవ్యము. ఇంతమాత్రపు వికెంతో ప్రయత్న మక్కరలేదు. విశేష వ్యయప్రయాసలును నుండవు. ఇప్పటికినైన కలకత్తానజాబియైన మనమిట్టి ప్రతిపాపనోద్యత్తుల మైన మేలుకాగలదు. ఎవ్వరుపక్రమింతురో చూడవలసి యున్నది.

మధ్యరంగమున విషయములు మరల నెకవట్టుచునకు వచ్చినవి. జర్జనీ వస్తువులలోయ నునుండి లోయను అడవుల వ్యాపారమునకు నుత్తరముగ ఆగ్నేయ ననుమలపై వర్జను నుత్తర ప్రదేశమునకు వ్యాపించి తమస్థానమున నిలిచి ఆంగ్లమిత్ర మండలి వారి తాకుడుల నడుటకు ప్రయత్నించుచున్నవి. అక్కడక్కడ మిత్ర మండలి నైస్యములను జెక్కినిలుపలేక వెనుక కొదగున పయనవి. అచిరకాలములోనే మరియొక మహాసంగ్రామము కానున్నది. ఇదివరకు జరిగిన మహా సంగ్రామము కంటె నిది మిత్రమండలికి నెక్కువ సుసాధ్యమనుట కిప్పటికే సూచనలున్నవి కాని ఘోరనష్టము ఇరువాగుల వాణికి కలుగు ననుటకు సందియము మాత్రములేదు. బెల్జియము ప్రజ యథావిధిగ తనశౌర్యతేజమును జూపుచునే యున్నది. రుష్యా ఆస్ట్రీయాలో నెప్పటి పగిది పోరాడుచు ఆస్ట్రీయనులకే కాక వాణికి సాయము వచ్చిన జర్జనులకుకూడ గొప్ప భంగపాటు కల్గించుచున్నది. జపానువారి వేగుభటులు కయావో రైల్వేస్టేషనును స్వాధీనము చేసికొనినారు. త్వరితమున కయావో వట్టుపడునని లోచుచున్నది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రము బ్రిటనుతో స్నేహసంధిచేసికొనినందులకు మొదటి కలముగ బర్మా నుండి జర్జనీ యాస్ట్రీయాలకు పోవుచుండిన సామగ్రిని తానేమేని వినియోగమునకు దెచ్చుకొనవచ్చునాయను నాలోచనయందున్నది. ఆంగ్లభూమియందు కర్జను ప్రభువంతటి పూర్వసిద్ధాంత పరాయణుడు జాత్యైక్యోత్సాహము చేత మహానూతన సిద్ధాంతుల తెగకుచేరిన కేయిరుహాద్విజాటి నాయకుని కొగిలించుకొని యానందించి నాడు. కర్జనుపక్షమునకు నాంగ్లరాజ్యాంగసభలో నాయకుడుగు బోనరులా "హైందవుల యవ్యాజమగురాజభక్తి సామాజ్యభక్తుల వార్తలకంటె నెక్కువగా మరియే విషయమును యధారంభమునుండి ఈ దేశపు ప్రజల హృదయము నాకర్షించి యుండనేడు. ఆంగ్లనైస్యములు హైందవ నైస్యములను ప్రక్కన పెట్టుకొని వారితోగూడ సమానముగా బోలుకొనవలెనని మియ్యగలుగుట తమపుణ్య ఫలమని యుబ్బుచున్నవి. ఇంత యుదాహరణావ్యయము మేమడిగియుండ జాలము. బలవంతము

మైకొనియుండజాలము. ఇదియంతయు బలవంతము చేగాక చిత్తశుద్ధిచే మాకు కలిగినదనియే" యని వాక్రుచ్చి యున్నాడు.

చిత్రవిచిత్రకారణములనుండి చిత్రవిచిత్రఫలములు గలుగుచుండును. దక్షిణయండియాలోని కాఫీతోటలసంఘమువారు 1911 వ. సంవత్సరమున కాఫీపంటవిషయములో తేనెటీగలెంతవరకు తోడ్పడుచున్నవాయని యాలోచించి కాఫీ పైరగు మండలములలో తేనెటీగలను నశింపజేయరాదని ప్రభుత్వమువారికి విన్నపము బాపుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారు బేయరుబ్రిగ్గెన్సెచ్చుటను క్రిమిశాస్త్రజ్ఞుని సీవిషయమును బరిశీలించి రిపోర్టుచేయుటకునై నియమించిరి. ఆతడు పరిశ్రమచేసి ప్రయోగములను నడిపి సిద్ధాంతములను ప్రకటించియున్నాడు. కాఫీపుష్పములలోని వీర్యమును నొండొంటికిచ్చే ఫలముల గలుగజేయుటకునై తేనెటీగలే కావలయునను నిర్బంధము లేకున్నను నవియు నట్టిసాధనములలో ముఖ్యతను జాతికిచేరినవి. ఈ తేనెటీగలలో కూడ గండశిలలపై తెట్టెలినిప పెద్దయోగ యుత్తమము. ఇటీవల కాఫీపంటయగు ప్రాంతములలో నీయోగక్రమముగా నశించుచున్నది. ఇందుకు కారణములు కాఫీపంటలకయి యడవులను చేదించి నైచుటచేనగు శరణరాహిత్యమును తేనెకయ్యను నైన మునకయ్యను ప్రజ తేనెటీగల గుంపులను పొగ పెట్టి చంపుటయై నైయున్నవి. తేనెటీగలను చంపక తేనె సంపాదించుట దుర్బలముకాని మైనము విషయములో నీగెలన్నియును తేదీపోయిన పిగప సేకరింపవచ్చును. కావున నెచ్చుటకెవరూ కాఫీపంటయగు ప్రదేశములలో పాతకావ్యవస్థల తగిన జాగ్రత్తపుచ్చుకొనక ప్రభుత్వములను సేకరించు స్వాతంత్ర్యమును రాదనికాదోయుచున్నారు. కాఫీతోటల యజమానులగు మనపాశ్చాత్య సోదరుల లాభమునకై చేయబడు నేర్పాటులచే మనమెప్పుడో యొకనాడు పయోగించుకొను తేనెకొంచెము ధరయెక్కినను నెక్కుగాక. ఎన్నియో లక్షల తేనెటీగలు తాము పరిశ్రమచేసి కూడ జెట్టిన మధువును పరులపాలు చేయుట కొరకు పొగలోబడి ప్రాణశ్యాగము చేయకుండు తప్పించు కొనునుగదా యను సంతోషము మాత్రము మనకు దప్పినదిగాను.

మైసూరు సాస్థానములో నేర్పడియుండు పరిశ్రామిక సభలపనిని ఎక్కువ యుత్సాహముతో నడపు నిమిత్తము మండలాధికారులకు సహాయకులుగ రు 250-250 ల జీతముగొను సూపరెంటెంటు లెనమండుగురు నియమితు లయినారు వీరి ధర్మములలో మొదటిది మండలములో సంచారము చేసి మండలపు నాణకసితిగతుల నెరుంగుటయు తదనుగుణముగు లెక్కలను తప్పులులేక సిద్ధముచేయుటయు కావలసిన విషయ సంగ్రహము మొనర్చుటయు నయియున్నది. వీరు ములకు ఆంధ్ర సభల యుదేశమును అధ్యక్షములను బోధించి వారు విద్యా విషయములను, వ్యవసాయ విషయములను, పరిశ్రామిక విషయములను, పోషకాహార విషయములను గలలోపములను కనుగొనునట్లునచ్చి యాలోపములను సవరించుటకునై మండల సంఘములతోను, మండల ప్రజలతోను జేరి తగినకార్యక్రమము నుపక్రమింపవలసియున్నారు. ఇట్టి మహాత్మాత్మమోద్యేములతోను నాదర్శములతోను నియమితులయిన అధికారులెంత యభివృద్ధిపయిన గలిగింపవచ్చును. ప్రభుత్వమువారు తమయెడల కనుబరచిన విశ్వాసమునకు నిడగురితిని నియధిస్తారులును ప్రజలును ప్రవర్తించి మైసూరు సంస్థానమునకు గీర్తిగడింతురని నమ్ముచున్నాము.

విరోధా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లండు-ప్రొవెన్సులు.

కామన్సు మహాసభ.

ఇంగ్లండు స్వరాజ్యము.

లండను సెప్టెంబరు 15:- ఇంగ్లండు స్వరాజ్యపుట్టినది. ఇందు బహుముఖముగా ముఖ్యముగా ఆస్పిక్టరు ముఖ్యముగా పార్లమెంటుగా ఇట్లు చెప్పెను:- ఇంగ్లండు స్వరాజ్యము యొక్క పుట్టినిల్లును ఈ దేశ జనము పార్లమెంటు సభలో ప్రజేతమైనది. అప్పుడు ఇంగ్లండు స్వరాజ్యపుట్టినది ముందుగా అందరికి అనుకూల కరముగ పరిష్కారమునని నమ్ముచున్నాను.

అల్ఫ్రెడు వాలంటీర్లు

అల్ఫ్రెడు వాలంటీర్లు గురించి ఆస్పిక్టరు గారు ఇట్లు నిఘంటి:- అల్ఫ్రెడు వాలంటీర్లు దేశాభిమానము మెచ్చుకొనలేని వదిగాదు. అల్ఫ్రెడు వాలంటీర్లు తమంతట తామే యుద్ధమునకు వెళ్లుచున్నారు. అల్ఫ్రెడు వాలంటీర్లు ఇంగ్లండు స్వరాజ్యములో చేరువైన బలవంతమైనది నీలవేరు. స్వరాజ్య వ్యవహారములన్నిటిలోను అనుకూలముగ పరిష్కరింపవలెనని గవర్నరు మెంటువారు ఆభిప్రాయము.

వోటరుల గారు.

స్వరాజ్యవ్యవహారములలో ప్రతిపక్షములగు మాకు చాల అన్యాయము జరిగినది. ఏమన యుద్ధమునందు మేము శక్తి ప్రదర్శించలేకుండా ఆస్పిక్టరు గవర్నరు మెంటుకు సాహాయ్యము చేయుచునే యుండుము. మేము స్వరాజ్యవ్యవహారములను గూర్చి ఇక మాట్లాడతలచలేదు.

రెవెన్యూ గారు.

ఇంగ్లండు దేశపు జాతీయవాదులనా చురుకు రెవెన్యూ గారు కామన్సు సభలో ఇట్లు నిఘంటి:- ఇంగ్లండు దేశమునకు ముఖ్య పట్టణముగు డబ్లిన్ నగరమునకు ఆస్పిక్టరు గారు దయచేసి కొత్త నైనికులను చేర్చుటకు ఉపన్యసింపవలెనని వేడుకొనుచున్నాను. ఇదివరకు ఇంగ్లండుకు పడిపోయిన చెయ్యివలె నున్న ఇంగ్లండు ఇప్పుడు కుడిభుజమై నిలిచినది.

హౌందవ సభయ నైర్యవ్యయములు.

కామన్సు సభలో తీర్మానము.

లండను సెప్టెంబరు 16:- నేటిదినమున కామన్సు సభ యందు ఆస్పిక్టరు గారి దిగువ తీర్మానము నుపసాదించి:- ప్రస్తుత దేశము వారికి గలిగిన యుద్ధమునందు పోరాడుటకు గాను బ్రిటీషువారును హౌందవులుగూడె యుండిన నైర్యయము యూరోపునకుబంప శ్రీరాజాగారు ప్రేరేపించెను. అట్టి నైర్యయము కయ్యడిపుల్లు ఇండియా దొరతనమువారే భరింపవలెననియు వారాజ్ఞానంగిరి. కావున నట్లు సంబంధమైనవి కుల జీతములును యితర మామూలుపుల్లులను, దొరతనమువారికి చెందియుండి యీ యుద్ధసందర్భమున నుపయోగింపబడిన యోధులకయ్యడిపుల్లులను ఇండియా దొరతనమువారు భరింప నీసభవారంగీకరించు చున్నారు. అయితే యుద్ధమునకు పూర్వమిండియా దొరతనమువారే నైనికులను ఒడవకును పుల్లుల భరించుచున్నారో ఆట్టివానికే యిప్పుడును భరించవలసియుండును. ఈ తీసికొనిపోవడిన నైనికులను ఒడవకును మారుగ నితరయోధులగాని నైనికులగాని లెయారుజేయబడవలసిన యవసరముగల్గినచో ఆట్టివారి పోషణకును తయారే కినిగలుగు పుల్లులు పార్లమెంటుసభవారి విషయమునకే యేర్పాటుగావించు సామ్యులోనుండి ముజరాయియ్యబడును. ఈతీర్మానము నుపసాదించుచు ఆస్పిక్టరు గారు ప్రసంగించిరి. సభవారిలో ప్రతివారును నీతీర్మానమును కృత్తికా పూర్వకముగ సంపూర్ణసమ్మతితో నంగీకరింతురని నేను నమ్ముచున్నాను.

మితిలేని యానందము కలిగెను.

ఈయుద్ధము కలిగినతరువాత మనదేశముందేగాని సామ్రాజ్యమునందేగాని ప్రజలు తమ దేశభక్తినిజాహిరి. కాని ఇండియాదేశములోని సంస్థానాధీశులను ప్రజలు సాయముచేయ నీధముగనున్నారని వైస్రాయిగారింపన సంజేతము యీదేశ ప్రజలను ఈసభవారికిని మితిలేని యానందముగలుగ జేసెను. అట్టి యానందము మరియేకార్యము వలనను గలుగలేదు.

పార్లమెంటు యంగీకారము కావలెను.

1858 సంవత్సరము ఇండియాదొరతనపు ఆర్డరుక్కు 55 పెక్కు ప్రకారము శత్రువులు మనవై దాడివేదలిననేగాని

తేకమరిచే యితర ఆకర్షణములన గాని యితర దేశములకు పు పబడిన నైనికులకయ్యడి పుల్లుల నిండియాదొరతనమువారికే భరింపవలెననుట వ్యాచయగాదు. అట్టిపుల్లు ఇండియా దొరతనమువారు భరించుటకు పూర్వము పార్లమెంటులోని రెండు సభికులవారి యంగీకారమును బడయవలెను.

నిధ్యవనము.

సామ్రాజ్యము వారి కర్యము కలిగిన భుజినికాలో ననేకసారులు ఇండియావారు తమనైర్యయము బంధించుచు వెళ్లి యున్నారు. వారిసాయము నివరణలో మనమంగీకరించి యున్నాము. ఇదివరలో నెల్సన్ దేవుడు మనము వారిసాయము నంగీకరించి యుండినదియు విశేషముగ చెప్పవలసినదే. అయితే యీ సందర్భము లన్నిటియందును పుల్లుల నన్నింటిని బ్రిటీషు దొరతనమువారే భరించిరి. అట్లు భరించుట వ్యాచయమైనది.

ఇండియావారు ముందంజ నిడిరి.

అయిన నీవిషయము చెండుమాడు వారములక్రితము వైస్రాయిగారి కాననీర్వాణ సభయందు విచారణకు వచ్చిన పుల్లులక యద్యోగీయుడు గాని సభికుడులేని ఈరణమున మానైర్యయపుటని సాయపడుటయే గాక నైర్యయపుల్లులను గూడ భరింప నీధముగనున్నామని యొక తీర్మానము నుపసాదించెను. వైస్రాయిగారు ఇండియా దొరతనమువారి పక్షమున నైర్యయపుల్లులను చెప్పినదాని నంగీకరించిరి. వారట్టింగీకరించుట ఈసభవారికిని, ఈదేశ ప్రజలకునే గాక బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమువారందరికీని సమ్మతిగానున్నదని నమ్ముచున్నాను. ఇట్టిదేశభక్తిని జాపుటలో దొరతనమువారెంతమాత్రమును ప్రోత్సహించుచు యుండలేదు. ఇండియా కాననీర్వాణ సభికులలో నుద్యోగీయుడుగాని సభికు లొకరి విషయమున ముందంజనిడిరి. ఇండియా దొరతనమువారింపన బ్రిటీషు హౌందవ నైనికులపుట్టే మార్గమువ్యయన ప్రయాణము జేయుచున్నాను. మనము భర్తృపక్షమున పోరుచున్నాము. ఈపోరు ఇండియానుండి వచ్చు నైనికులు మన సామ్రాజ్యమునకుటి కిని నిట్టుచు సాయ మొనరింతురని నమ్ముచున్నాము.

కృత్తికా పూర్వక యంగీకారము

ఇదివరలో పార్లమెంటువారు చేసినచట్టమునకు వ్యతిరేకముగ మంజూరుచేయై యాతీర్మానము ప్రదర్శింపవలసియున్నదేగాని యిదికంటే చేపవలసివచ్చినది. అయినను మన రాజ్యమున జేరియున్న యీ గొప్పదేశమువారు తమంతతాము గావించినసహాయమునకు మన మంగీకరింపుచు పూర్వకపూర్వక కృత్తికలను వెలియబడక పోయినచో మనహృదయముల వెల్లిడిజేయు వారముగుదుము.

సంతోష పూర్వక సహాయము

పోవారుగా గట్టుప్రసంగించిరి.

యుద్ధము పోసినతరువాత రాజాగారియెడల ఇండియాలో గనబరుపబడిన ప్రభుత్వక్రికంటే సామ్రాజ్యప్రక్రికంటేను నెక్కువగా నేరేదయు నీదేశ ప్రజల మనముల నాటి యుండలేదు. హౌందవనైనికుల తీర్మానము పోర వచ్చుట చే బ్రిటీషునైనికులు గర్హమునొందెదరు. వారినిసాయము జేయుదని మనము బలాత్కారము చేయలేము. బలవంతము చే గాక ఇండియా వారు సంతోషమునకులై సాయమును జేయుచున్నాను. సభ్యుల కరతాళములతో నైకకంకర్యముగ నీతీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

జనరల్ డెలారీగారు చంపబడిరి.

లండను సెప్టెంబరు 16:- దక్షిణాఫ్రికా సహాయనైర్యయములో రానున్న జనరల్ డెలారీగారు ఆకస్మికముగ పోవన స్ఫురణపడుటతో గాల్చి చంపబడిరి. డెలారీగారు త్రైగాడిరు జనరల్ డెలారీగారితో నూడి తమపొలమునకు మోటారుబండిలో పోవుచుండిరి. కొంతమంది పోలీసువారుల కొంలరిమిల్లము నేరియుండిరి. బండి మోటారుపింపనే యాపవలసివచ్చి పోలీసువా నొత్తపుచేసినకార్యము ప్రేరేపన గను నింపకయే బండి వెళ్లిపోయెను. పోలీసువారు బండినైపుపాకుల చాచుకేసిరి. గుండెపేలాగారి మృదయమున దిక్కుచేసి, దీనివలన గొప్పకలకరము ప్రాప్తించెను. దేశసంతోషము రాము సేవజేయ నీధముగ నుంటిని లోగడవారమున దీనిరు దక్షిణాఫ్రికా సేనలునందు ప్రసంగించియుండిరి. తమదేశము

నైర్యయని వాడిచో దేశసంతోషము తమ యావచ్చుకొని వినియోగింప నీధముగ నున్నానని చారు చెప్పిరి.

జనరల్ డెలారీగారు 1818 లో జన్మించెను. బ్రాన్సు వాలంటరీ మొదటివాయిదా సానులో పేరుగూడె నొకరుగ నుండిరి. బ్రాన్సువాయి యుద్ధముయగినిన తరువాత పేరు జనరల్ జేవెల్లు బోలాగాడ్తో నింపిండుకువచ్చిరి. సడమటి బ్రాన్సు వాయి నేర్యగాండ్ల సంఘమునకు ప్రధమ మహావ్యయము.

బ్రాన్సు జనరల్ డెలారీగారు 1849 సం॥ కమన జన్మించిరి. కెప్టెన్ మా కాలేజీయందు విద్య నభ్యసించెను. గతించిరతాగ్రాగారి కుమారుడును మితియగావరి వివాహముజేరి. దక్షిణాఫ్రికా యుద్ధమునందుకే పలుముగావారిరి. తరువాత బ్రాన్సువాయిలలో ముఖ్యవిద్యుగా అగ్రస్థానము కమండంటు జనరల్ గారి కుమారునింపిరి. ఆయన యుద్ధము నయ్యై బాల్కన్యును బ్రిటీషునైనికులు స్వాధీన పడినారిరి. వారింగంటలో జరిగిన కాంతిసాహసకార్యమైన సభకు ఆవ్యయములగ నుండిరి. దక్షిణాఫ్రికా సామరయములోని ప్రజావైరియలకు సేనానిగనున్నారు. పేరు బ్రాన్సువాయి కాననీర్వాణ సభావ్యయములను వ్యాచయవాచయగాను నున్నాను.

శత్రుగతు లనుకూలముగనే యున్నది.

200 మంది ఖైదీలను పట్టుకొనిరి.

లండను సెప్టెంబరు 16:- వా ప్రకటనా ఫీసువారిట్లు చెప్పచున్నాను:- ఎన్నికరికడ నీతిగ నులు మన కనుకూలముగ నేయున్నవి. శత్రువులయొక్క సేన 1 రు పటాలమువారి యనేకసారులు బడిరి. కాని జన్మనీ వారు వెనుకకు నెట్టబడిరి. మననైనికుల యెదురుకునుకుడియెడలనుండిన ఖైదీవారి యెదురుకు బర్మినీవారుకొంచెముజరిరి. శత్రువులకు చాలవచ్చు కలిగినది. మనము 200 మంది ఖైదీలగ పట్టుకుంటిమి.

26 గురు బ్రిటీషు నైనికులు.

8500 వందల వ్యయలను ఒడించుట.

లండను సెప్టెంబరు 16:- 26 గురు బ్రిటీషు నైనికులు 8500 మంది జన్మయలను ఒడించిన విషయమును తెల్లయు నైనికుడు ఒకడు ఈ క్రిందివిధమున వ్రాసినాడు:- బ్రిటీషు దేశమునందలి మాన్యునదలి తరతరవాత్త కచేగాను అను గ్రామమునద్ద పొలములో గొట్టెనొకటి బ్రిటీషు నైనికులు దానియుండిరి. ఇందలలో జన్మనీ సేన ఆసమీపమునకు వచ్చిరి. వెంటనే బ్రిటీషునైనికులు వారివై ఒక్కమాటుగ చాలభీరంగులను కాల్చిరి. జన్మనీ నైనికులు కుప్పలు కుప్పలుగపడి చని పోయిరి. చావగా మిగిలినవారు పొలములోనికి వెళ్ళిమాడగా ఒకబ్రిటీషు సోల్దరైన నగపడలేదు. భీరంగులను వదలి పారి పోయిరి.

ఒక బ్రిటీషు జనరలు.

జన్మయలను నిలువనియ్యరాదు.

లండను సెప్టెంబరు 16:- ఒక సత్రికా విలేఖరి 13 వ తారీఖున బ్రాన్సుదేశమునందలి కాలొమియన్సు పట్టణమునద్ద జనరల్ గారి చనిపోవడిని విన్నవించిరి. కొత్తగచ్చిన బ్రిటీషు సేనల వెంటనున్న నైనికాధికారులతో జనరలుగారు ఇట్లనిరి:- మీరు ఇంతవరకు బహు తృప్తిగముగ పరిచేసినారు. కాని జన్మనీ సేనలను యుద్ధమునకునున్న ప్రదేశమునుండి ఇంకొక తొమ్మిదిమైల్లు తరుగువలెను, జన్మనీ సేనలను, నిలుచుటకైనను అనకాశమియ్యరాదు, పరుగెత్తించవలెను.

సబ్ మెజిస్ట్రేటు జన్మనీవారియొద్దనున్న భోజన బెడలు.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 16:- నిన్నటిదినము రాత్రి 10-35 గంటలకు పేటు సెక్రటరీ గారినుండి వైస్రాయిగారి కంప... డిని లెలివా... మూలమున నాని... ఈ దిగువ సమాచారము తెలియుచున్నది. పాలిగ... దక్షిణమున ఆరుమైళ్లదూరము నందొక జన్మనీవాక్ యుద్ధపు టోడనువడి నెం 9 నుమెరైతు ముక్షీరము గా వచ్చిచేక ను. జన్మనీవారి యుద్ధపుటోడ బహుకా... పోయెను మేరు గలది గావచ్చును.

మెంచి, బ్రిటీషు సేనలు. మంచిని... సిమ్లా సెప్టెంబరు 17:- ప్రాయిగా... క్రింది... పోతుగుడు... బ్రిటీషు

బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలు, జర్మనీ సేనలూ పడినప్పుడు, జర్మనీ నలుకూడ బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలూ పడుచున్నారు. కాని బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనలు జర్మనులను వెనుకకు కొట్టుచున్నవి. బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనల ధాటికి జర్మను సైనికులు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వచ్చుచున్నారు. 200 మంది జర్మనులను మనవారు ఖయిలీలుగ పట్టుకొన్నారు.

జనరలు ఫ్రెంచిగారి తెలివితేటలు.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 16:— పయినిరుషాత్రిక లండను విలేజిరి ఈక్రింది తెలిగ్రామును పంపినాడు:— జర్మను సేనాని యగు జెనరలు వాన్ క్లక్కుగారు తన సేనను ముందువైపున యున్న జెనరలు ఫ్రెంచిగారి సేనలను చాటుచిచ్చిరి. ఈ సమయమున కనిపెట్టి ఫ్రెంచిగారు వర్తించిరి. అప్పటినుండి ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనలకు జయము ప్రారంభమైనది. జర్మను సేనలు అప్పుడు తూర్పుగ వెళ్లుచుండెను. ఫ్రెంచిగారు బ్రిటిషు విమానములను వైకి ఎగరనియ్యలేదు. జర్మనులు కుడివైపుననున్న బ్రిటిషు సేనలను చాటిపోయిరి. అక్కడ బ్రిటిషు సేనలూ ముట్ట జర్మనులకు తెలియదు. అప్పుడు జెనరలు అలెక్సాండర్ నాయకత్వము క్రిందనున్న గుట్టపుడశమున జర్మను సేనల పక్కగా పంపిరి. తరువాత కొంతసేపటికి బ్రిటిషు సేనలు జర్మను సేనలవై పడినవి. తూర్పుగా వెళ్లుచున్న జర్మను సేనల తరమునకు తిరిగినది.

ఈయధములో నేర్చుకొన్న విశేషము.

యధము చేయుచున్న సైనికులకు సాహాయ్యమునకు ఎవరికి తెలియకుండ క్రొత్త సేనలను బూరుబండ్లవై తీసుచున్నది. జర్మనీవారి పెద్ద సేన యధము చేయుచుండగానే 40 మైళ్ల దూరములనున్న రత్నకవై న్యాయ క్రొత్త సేనలను మోటారు బండ్లవై నెక్కించి ఒక్కరోజులో పెద్ద సేన సాహాయ్యమునకు పంపవచ్చును. మాన్యుయల్ యధురయనె యున్నది. మాత్రాగ మాడుజర్మను పటాలములను చచ్చి బ్రిటిషు సేనలవై పడినవి. కాబట్టి యధములలో మోటారు బండ్లు చాలసాహాయ్యకములను విషయము ఈయధములో నేర్చుకొనగలిగినాము.

యధము.

చూచుటకు భయము.

లాహోరు సెప్టెంబరు 17:— సివిల్ మిలిటరీ గజెట్ ప్రతికకు క్రింది తెలిగ్రామును పంపినది:— లండను సెప్టెంబరు 16:— ఈ తెలిగ్రాము ఫ్రాన్సు దేశమునందలి మెలను పట్టణమునుండి లండను వైపున పత్రిక విలేజిరి పంపినాడు:— జర్మను సేనలను తరిమి దెబ్బలుతీసి మెలను పట్టణమును వచ్చి ఫ్రెంచి సైనికుడు ఒకడు నాకిట్లు చెప్పినాడు:— జర్మను సైనికులు, భయపడి పరుకెత్తు పశువులవలె పరుగెత్తిరి. గొడ్డూర ఎక్కడ చూచినను తుపాకులు, సంచులు, తోటలు పెట్టుకొను తోలు సంచులు, ఫిరంగులు, ఫిరంగిగుండ్లు అల్లకల్లోలముగ అనేక మైళ్ల దూరము పడియున్నవి. చనిపోయి పడియున్న సైనికులు గుడ్డములకు లెక్కలేదు. ఎక్కడ చూచినను ఏనుగులే. పీనుగులు గుట్టలుగుట్టలుగ పడియున్నవి.

ఫ్రాన్సు.

ఫ్రాన్సులో యుద్ధము.

పాండుచేరి. సెప్టెంబరు 16:— ఫ్రాన్సునుండి పాండుచేరిలో ఫ్రెంచిదొరతనమువారికి ఈక్రింది తెలిగ్రాము వచ్చినది:— ఫ్రెంచి సేనలు ఇంకను జర్మను సేనలను వెన్నంటి తరుముచు నెయున్నవి. జర్మను సేనలు సైకో సేనల మీదనున్న ఎమియన్సు సెంటుక్విస్ట్ పట్టణములనుండి తూర్పుగా వెళ్లిపోవుచున్నారు. మధ్యనున్న జర్మనుల పట్టణమునకు వెనుకభాగమున బ్రిటిషు ఫ్రెంచి సేనలూ పడికుండ కాపాడుకొనుచున్నారు. ఆగ్నేలోనున్న జర్మను సేనలు లెల్ నోన్ ఆడవిని, మాసుకోర్టును చాటి వెళ్లుచున్నారు. వాన్ నీవాన్ జెన్ ములనున్న జర్మను సేనలను వెళ్లిపోవు చున్నవి. వికులు పూర్తిగ ఫ్రాన్సు దేశమును వదిలిపోవు

సైనికులు స్వరక్షణకు పోరాడుట.

సెప్టెంబరు 16:— ఫ్రెంచి దొరతనమువారు నేటిసాయంకాలము ఈక్రింది విషయ నివారి తెల్లవెన్నమునై శత్రు సేనలను తిరిగి వెళ్లుచున్నవి ఇంగ్లీషు లవారికి యుద్ధము జరిగినది. జర్మను సేనల క్రొత్త సైనిక బలము, ఫ్రెంచి సేనలవై

జర్మను సేనలు

చాలచుండిన ఖైదీలుగ పట్టుకొనుట

లండను సెప్టెంబరు 16:— పార్లమెంటు ఫ్రెంచిదొరతనము వారు ఈక్రింది విషయమును ప్రకటించినారు:— కొన్నిచోట్ల జర్మను సైనికులు కందకములను ప్రవృత్తిని కట్టుకొనియున్నవారు. జర్మను సేనలు నోయానుపట్టణము మొదలుకొని లోయాను, రీమ్సుపట్టణముల మీదగా ఆల్ సేన్ లోగయిన్ సరిహద్దులలోనున్న వెస్టింగ్ హ్యూసింబియున్నవి.

మాన్యుయల్ యధము జర్మనులవై, బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలు జర్మను సేనలను తడిమినవి. అప్పుడు అనేకులు జర్మను సైనికులను ఫ్రెంచివారు ఖైదీలుగ పట్టుకొనిరి. ఖైదీల మొత్తము ఎంతో తెలియలేదు. తెలిసినవెంటనే ఫ్రెంచివారు మెంటువారు ప్రకటించురు.

జర్మనీ

జర్మనుల క్రూరకృత్యములు.

లండను సెప్టెంబరు 15:— “డెయిలీ న్యూస్” పత్రిక విలేజిరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:— ఫ్రాన్సు దేశమునందలి సైనికులు పట్టణమును చూచుటకు భయము పుట్టుచున్నది. పట్టణములలో ధ్వంసము కావించుట జరిగినది.

ఈపట్టణమును జర్మనులు దిగిపోయి తమ అధీనములో నుంచుకొని, విలాసార్యము పట్టణమును నాశనముచేసిరి. పట్టణాధికారియగు మేయరును, ఇద్దరు అధికారులను, ఒక హోటలు ఎదుట నిలువబెట్టి తుపాకులతో కాల్చిచంపిరి.

పట్టణములోనున్న సారాయిపావుల జొరబడి, సారాయిని త్రాగి ఖాళీబుడ్లను పీథులలోకి పోగొట్టుకొని పారవేసి వెళ్లి నారు. రాత్రిపూట ఫ్రెంచి సైనికులు బండ్లమీదవచ్చి క్రూరకృత్యములు చేసిన జర్మనులను కొందరిని చంపి, కొందరి ఖయిలీలుగ పట్టుకొనిరి.

ప్రతికావిలేజిరి చెప్పుమాటలు.

లండను సెప్టెంబరు 15:— బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనల వెంట వెళ్లున. ప్రతికావిలేజిరి యొకడిట్లు చెప్పుచున్నాడు:— బ్రిటిషు, ఫ్రెంచి సేనలను వెనుకనుండి రష్యన్ సైనికులను, జర్మనులను అనేకమారు చిన్న యుద్ధము జరిగినది. పెద్దయుద్ధము ఒక్కటైనను జరుగలేదు. గొడ్డూర ఎక్కడ చూచినను ఫిరంగిదెబ్బలు తగిలి విరిగిపడిన చెట్లకొమ్మలు, తుపాకీతోటలు, విరిగిపోయిన తుపాకులు, బండ్లు, వచ్చడములు చిందరవందరగ పడియున్నవి. ఎక్కడ చూచినను జర్మనుల పీనుగులు పడియున్నవి. గొడ్డకు రెండు ప్రక్కలను, పీనుగులను పూడ్చిన గోతులెన్నియో కలవు. జర్మనుల వెంటనుండి ఫ్రెంచి, బ్రిటిషు సేనలు బండ్లవై వెళ్లి పోయి వెళ్లుచున్నారు.

బర్లినునగరము.

జనుల భయము.

లండను సెప్టెంబరు 15:— బర్లిను రాజధానియగు బర్లిను నగరములోని జనులు చాల భయపడుచున్నారు. అను స్వీడను దేశపు రాజధానియగు స్టాక్ హోము నగరమునుండి లండనుకు వచ్చిన జాబులలన తెలియుచున్నది.

యుద్ధపు పన్నులు.

2 కోట్ల 90 లక్షల పానులు.

లండను సెప్టెంబరు 16:— యుద్ధపు ఖర్చులకుగాను జర్మనీవారు 2 కోట్ల 90 లక్షల పానుల పన్నును బెల్జియము వారివై విధించినారు. ఇప్పటివరకు ఎంతదబ్బు కేసులుచేసిరో తెలియదు.

వంతెన పడగొట్టుట.

ఆంట్వెర్పు, బ్రుసెల్సు నగరములకు మధ్య ఎలాస్తువద్ద నడిమిదానున్న వంతెనను, జర్మనులు పడగొట్టి ఆరెండు పట్టణములకును రాకపోకలు జరుగుటకు పీలులేకుండ చేసినారు.

వర్షములు, జర్మనుల యిబ్బందులు.

అలహాబాదు సెప్టెంబరు 17:— పయినిరుషాత్రిక లండను విలేజిరి ఈక్రింది తెలిగ్రామును పంపినాడు:— ఫ్రాన్సులో వర్షములు అధికముగనున్నవి. వెల్లితొవుచున్న జర్మను సేనలకు చాలా ఇబ్బందిగానున్నది. ఈభవర్షములవలన రోడ్లు పాడైనవి. యుద్ధసామగ్రిబండ్లను, లాగుగుట్టలులకు చాల కష్టముగ నున్నది.

జపాను

జపాను సేనలు.

కయామా చేరుట.

లండను సెప్టెంబరు 16:— జపాను సేనలు ఆదివాగమునాడు కయామా లైలు ప్రేషమును పట్టుకొన్నారని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. (కయామా చీనాలోనున్న జర్మనీవారి శత్రుపట్టణము.)

ప్రభువుల సభ.

క్రూగారి తీర్మానము.

లండను సెప్టెంబరు 17:— ఆస్ట్రీయన్ గారు కామన్సు సభలో ఉపపాదించిన తీర్మానమునే క్రూప్రభువుగారు ప్రభువులసభలో ఉపపాదించి ఇట్లు చెప్పిరి:— హిందూదేశ సేనలకు మన సేనల సాహాయ్యమునకు పంపినప్పుడు మనకు చాల సంతోషము కలిగినది. మనపరిపాలనకు మెచ్చుకొని హిందూదేశియులు మనకు పంపిన ఈచిత్క సమయములో సామ్రాజ్యరక్షణకు మనవలెనే హిందూదేశియులు కూడ ఎంతయాతురతతో నున్నారో, వారు మనసాహాయ్యమునకు పంపిన సేనలవలననే తెలియుచున్నది. సేనలు పంపుటయేగాక ఆ సేనలకున్న ఖర్చులనుకూడ భరింతుమని చెప్పినారు. ఇదియంతయు మనయెడ వారికి గల సానుభూతిని తెలుపుచున్నది.

కర్జున ప్రభువు.

“ఇండియా దొరతనమువారు మన సహాయమునకు సేనలను పంపుట ఎంతయు ప్రశంసనీయును. సేనలను పంపుటయేగాక, హిందూదేశ ప్రజల ఆత్మభక్తితో సేనలకు ఖర్చులను గూడ భరించెదమని తెలియజేసినారు. ఇంతేకాదు, మనము చిత్కలలోపడియుండగా హిందూదేశమంతయు రాజభక్తితో మామ్రమొగినది.” తరువాత క్రూగారి తీర్మానమును సభ్యులందరు ఆంగీకరించిరి.

యుద్ధమునకు కారకు లెవరు?

జర్మనీవారే.

లండను సెప్టెంబరు 16:— యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు పూర్వము, ఆస్ట్రీయా రాజధానియగు వియన్నా నగరములో నుండు బ్రిటిషు రాయబారి సర్ మార్స్ డి. జెన్ సెన్ గారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారికి పంపిన జాబులు లండనులో ప్రచురించినారు. దానిలో ఈక్రిందివిషయములు ఉన్నవి:— ఆగస్టు 1 వ తారీఖు వరకు ఆస్ట్రీయా, రషియా దొరతనములు సర్వీయా వ్యవహారమునుగూర్చి స్నేహముగానే జాబులను వ్రాసికొనుచుండిరి. సర్వీయాకు ఆస్ట్రీయా వారు పంపిన ఆత్మ సం దేశములో, సర్వీయా స్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరమైన విషయములు కొన్ని కలవు ఈ సంగతులనుగూడ మధ్యవర్తి లెవరయిన పరిష్కరించుపత్తు. మన ఆంగీకారమేనని ఆస్ట్రీయావారు ఆగస్టు 1 వ తారీఖు వరకు చెప్పుచుండిరి. వ్యవహారములు రాక్షగ పరిష్కారమగుటకు సిద్ధముగనున్న సమయములో జర్మనీవారు, రషియా ప్రాన్సు దొరతనములకు అంత్య సందేశములను పంపిరి. అంత్య సందేశములతో రాక్షమాటలు కలలోనివార్త లైనవి. జర్మనీ ఇంకను కొన్ని రోజులవరకు జోక్యము కలుగజేసికొనునూడిన పత్తుమన యూరోపులో ఘోరసంగ్రామము లేకపోయెడిదే.

నవ్వుమైన బ్రిటిషు ఆఫీసర్లు

లండను సెప్టెంబరు 16:— యుద్ధములో చనిపోయిన బ్రిటిషు సైనికాధికారులలో ఈక్రింది వారు కలరు:— లెఫ్టెనెంట్ కోగన్, కెప్టెను ఏ. క్యూట్లు, కెప్టెను జెమ్మెల్స్ ప్రాను, లెఫ్టెనెంట్ పెరాల్, లెఫ్టెనెంట్ జే. స్పోర్డు, సెప్టెనెంట్ ఉడ్ గేటు,

ఖండమునకు రాకపోకలు.

లండను సెప్టెంబరు 16:— ఇంగ్లండు, హావర్, ప్యారిసు వీనితో నొకదానినుండి యొకదానికి ప్రతిరోజునను ఒడలరాక పోకలు జరుగుచున్నవి.

ఇండియన్ ఉద్యోగియుల జీతము.

లండను సెప్టెంబరు 16:— ఇండియానుండి పంపబడిన సహాయవైస్రమునందలి యుద్ధోగస్థులకు ఇంగ్లీషు సైనికోద్యోగియుల కిచ్చుచున్న జీతములనే యిచ్చుట కేర్పరచినటులు తెలియుటచే బారకెమిడిల్లుగారు ప్రభువులసభయందలి విషయమునుగూర్చి బ్రెజ్లింగ్ ఈ విషయమంత తేలిక గాక, పోయినను తాము దానినిగూర్చి విచారించెదమని క్రూప్రభువుగారు సెలవిచ్చిరి.

కర్తృ ప్రభువు.

వారి ఉత్సాహము.

అంధుని సెప్టెంబరు 17:— విన్న కొత్తవెనుకలను చేర్చుటకు జరిగిన సభలో కర్తృప్రభువును విశ్వమును గూర్చి మాట్లాడుచు, తనకు కలిగిన సంతోషమువలన తాను కూలీల పక్షమున స్థాపించుటలోనున్న ఒకసభ్యుని కాగిలించుకొంటిననియు, ఆసభ్యుడు నేను కాగిలించు కొనెననియు చెప్పిరి.

అగాధానుగారు.

అంధుని సెప్టెంబరు 17:— అగాధానుగారు యవరాజు గారి నిధికి 15 వేల రూపాయల నిచ్చిరి.

బొంబాయి.

త్రైచరు అంధు కంపెనీ.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 16:— నేడు త్రైచరు అంధు కంపెనీవారి భాగస్వాముల సాంఘిక సభ జరిగినది. కంపెనీని తీసివేయు విషయము తిరిగి చర్చించ బడినది. లెక్కలనుబట్టి చూడగా చాలసామ్య తగ్గినట్లు కనుబడుచున్నది. రిపోర్టు లోని కొన్ని విషయములను సభ్యులు అంగీకరించ వలయునని కోరినదానికి చాలమంది సభ్యులు అప్పకొనిరి. కంపెనీకి నష్టమువచ్చినదని రిపోర్టులో తెలియజేయబడినది. అప్పులను తీర్చ వలసినదనియు, దానివలన చాలనష్టము తప్పిపోవుననియు భాగస్వాములలో చాలమందికోరిరి. కాని డైరెక్టరు లిందునకంగీకరించలేదు. అందుచే డైరెక్టరుల రిపోర్టును, జమఖర్చు లెక్కలను భాగస్వాములు నిరాకరించి వేసిరి.

యుద్ధములో పట్టుకొనబడిన ఓడలు.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 17:— యుద్ధములో పట్టుకొనబడిన వాడయిన సాంగుమాను తిన్న రెండుఓడ బొంబాయి రేవుకువచ్చినవి. మొదటిది ఎడమనుండి, కొద్దైన తుత్తినాగపు పిట్టుతోను రెండవది రంగూనునుండి 40 మంది ఖయిదీలతోను వచ్చినది.

పెనుగాలి.

పడన మునిగిపోవుట.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 17:— కడవిక రాత్రి పెనుగాలి వీచి హార్బరులో మూడు డింగీబోట్లు ప్రయాణికులను తీసికొని పోవు ఒకపడనమును మునిగిపోయినది. దీనికి దగ్గరనుండిన స్త్రీమరు వీరినందరిని రక్షించినది.

గవర్నమెంట్ టుర్కీగులకుశిక్ష.

బొంబాయి సెప్టెంబరు 16:— సతారాజిల్లాలోని కడి వరలో నాజరుగనుండి ఆల్ఫ్రెడ్ మెడల్ యొక్క మరయిద్రుగునుస్తాలకును, విశ్వాస ఘాతుకమునకై సెవన్న జడ్జిగారు శిక్షవిధించిరి. మొదటి ముద్దాయి మాడేండ్ల కనిఖయిదు, వేయి రూపాయల జరియానాయు, తక్కినవారికి మాడేండ్లఖయిదు 500 జరిమానాయు విధింపబడినది. ఇంతయిగాక దొంగలెక్కలు తయారుచేసిఫార్వరీ చేసినందునకై ఒక్కొక్క నేరమునకు రెండేసి సంవత్సరముల కనిశిక్షయు విధింపబడినది. ముద్దాయి యొక్కతల నేకకాలమందనుభవించవలెను. జరిమానాలుచెల్లించని యెడల మొదటిముద్దాయికి 12, మాసములును, తక్కిన వారాచేసి మాసములును కని ఖయిదునుభవించునట్లు ఉత్తరు వియ్యబడినది. 4, 5 ముద్దాయిల విషయమై న్యాయాధికారి ఆస్సి సరులతో నేకీధవించక వీరు ఫార్వరీచేసి, విశ్వాస ఘాతుకము చేసినందునకును, వీరికి ప్రోత్సాహము చేసినందునకును 12 మాసముల శిక్ష విధించిరి. డిప్రీవు కోర్టువారి స్వాధీనములో నుంచబడిన మైసరుఆస్తిని దుర్వినియోగము చేసిన సందర్భమున వీరిందరు జనవరి ఆస్రాంతముల పట్టుకొనబడిరి. ఇట్టి నేరమునే మరియొకటిచేసి నందునకు ముద్దాయిలు తిరిగి సెవన్న జడ్జిగారి యెదుట విచారింప బడుచున్నాడు.

కలకత్తా.

ఆంగ్లేయ ఓడలను ముంచివేయుట.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 16:— బంగాళా ఖాతము జర్మనీ వారి యుద్ధపుట్లో ఆంగ్లేయుల వ్యక్తకపుట్లోడలను ముంచివేసిన సందర్భమున నీక్రింది వివరములు తెలియచున్నవి:— గ్రీకు స్త్రీమరు ఫిఫ్తజనరీ ౭. డిఫోర్టుగార్బిలు తెలియజేయుచున్నారు:— 10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు నేనుక్రింద యంత్రములుండు గదిలోనుంటిని. జర్మనువారి ఓడ కనుపడుచున్నదని తెలిసి నైఘాగమునకు వెల్లితిని. వెలివెల్లి నాప్పటికి రేండుఫింగరిగుండ్లు వేయబడినవి. నేను జర్మనీవారి

ఓడనుచూచితిని దానిదగ్గర మరియొకయోడ హైదనుండెను. ఇవియులున్నరలో నున్నవి. దట్టముగ పొంగుచుండెను. దీనినేమియు తెల్యెను పొనులను గారు గ్రహించలేదు. వీరు ఈల వేసిరి. మెల్ల గ దగ్గరకు చేరి ఓడను ఆపితిమి. అంతట ఒక జర్మను లెఫ్టనెంటు కొందరితో మా ఓడమీదకు వచ్చి బొగ్గు ఎంతయున్నదని తెల్యెను నడిగి కొందరిని కాపుంచి తెల్యెనుతోకూడ గదిలోనికి వెల్లి ఓడకు సంబంధించిన సామగ్రిని స్వాధీన పరచుకొనెను. తరువాత జర్మను పతాకమును ప్రతిష్ఠించి యంత్రములుండుగదిలో నిద్దరు జర్మనులనుంచిరి. జర్మను ఉద్యోగియొకడు ఓడను తన స్వాధీనములో నుంచుకొనెను. ఓడమీద నేనుతప్ప మరెవరును ఆంగ్లేయులులేరు. నన్ను జర్మను మీదకు తీసికొనిపోయిరి, నేను వారిఓడ మీదకాలు వెట్టుటతోడనే జర్మను ఇంజనీరు ముందుకువచ్చి మగ్నాదతో హస్తస్పర్శచేసి యిట్లనెను:— “మమ్మును కూడ శత్రువులు ఖయిదీలగ పట్టుకొనకచ్చును అందుచేమిమ్మును మర్యాదతో నాదరించుము!” నావికులందరు గౌరవనూచకముగ వారివారిటోపీలువైకెత్తిరి. సరిగనాదరించుదుమని ఓడ యధికారికూడ తెలియజేసెను.

ఇంకొకకథ

10 వ తేదీ ఉదయము 9-25 గంటలకు ఇండస్ట్రీమరును, ఎడ్జునుఆపినది. తరువాత ఆయుధపాణులయిన జర్మనులు కొందరు స్త్రీమరుమీదకు వచ్చిస్వాధీనము చేసికొని తమ పతాకమును ప్రతిష్ఠించిరి. ఇడ్జునులోనుండిన వారినిసామానులు సర్దుకొనుటకు గోరి. ఎవరిసామానులవారు సర్దుకొనుచుండగా, జర్మనులు చాలసరకును తీసికొనిపోవుట కారంభించిరి. మాగ్కోమానియు, పోకోటోపెరుసులు, వేసుకను ఉంచబడినవి. 150 సబ్బు పెట్టెలు, బియ్యము, పిండిబస్తాలు విస్తృతము పెట్టెలు మున్నగువానిని తీసికొని పోయిరి. నాలుగుతెప్పలను పట్టుకొనిపోయి, మాగ్కోమానియాలోనుంచిరి. ఇడ్జునులో నుండినవారందరివలకు వచ్చినతరువాత 3 గంటలకు ముంచివేసిరి. ఇండస్ట్రీమరు నారిని సరిగ ఆదరించిరి. జర్మను ఇంజనీరులు మున్నగువారు తమగృహలను వీరి కొరకు భాగించిరి.

లోకలు స్త్రీమరు.

మరునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు లోకలు కనుపడగా నావికులను మరియొకదానిలోనికి పంపివేసి ముంచిరి. నావికులు తమసామానులు సర్దుకొనుటకు 35 నిమిషముల వ్యవధిమాత్రమే యుండెను.

కాచింగా స్త్రీమరు.

12 వ తేదీ సాయంకాలము కాచింగా, కిల్లెస్ స్త్రీమరులు వచ్చివి. చీకటిపడు చుండెను. ఎవరును కదలలేదు. రాత్రిమాడస్త్రీమరులు కనుపడినవికాని ఎడ్జును తరుముకొని పోలేదు. 18 వ తేదీని కిల్లెస్మిది నావికులను కాచింగాలోనికి పంపివేసి, ముంచివేసిరి.

డిస్టామాటు స్త్రీమరు

18 వ తేదీ సాయంకాలము డిస్టామాటు రాగానే ఫిరంగులువేసి ఆఫీసావికులను కాచింగా మీదకు పంపివేసిరి. బ్రాబ్బుకుకూడ వచ్చినది. డిస్టామాట నాపివేసిరి. తరువాత ఫిరంగులు వేయగా నొక ఆంగ్లేయంట్ల ముగిసిపోయినది.

ఎడ్జును వెల్లిపోవుట.

14 వ తేదీ మార్గోనియా, పాంటా పోరస్స్త్రీమరులను వెంటపెట్టుకొని, ఎడ్జును దక్షిణాభి ముఖముగ వెల్లిపోయినది: ముంచివేయబడిన స్త్రీమరులలోని నారితో కాచింగా కలకత్తాకు వచ్చినది.

కాచింగా వధలివేయుట.

కెప్టెను రాజిన్సపూరి భార్యయు, చిన్నతమారుడును ఇందులో నుండుటచే దీనిని ముంచుకుండ వదలివేసిరిని చెప్పుచున్నారు.

దక్షిణహిందూస్థానము

మదరాసు హాస్పిటలు స్త్రీటలు స్త్రీమరు వైద్యోద్యోగులు యుద్ధరంగమునకుపోవుట. డాక్టరు టి.యం. నాయుడుగారు సహాయమున స్వీకరించుట:— చెన్నపురినుండి బుచ్చులుచేసే హాస్పిటలుస్త్రీమరులో పనిచేయుట క్రింది యి. డి. ఉద్యోగులను నియమించెదరని తెలియుచున్నది. కర్నూలు, గిఫర్డు, మేజరు సిమన్సుమేజరు. డి గణపతిరాయ తెప్పనుప్రాదాక్షిల్లు, తెప్పనుస్తాటు, తాముగూడ పోవుటకు తమంతట తామే యంగీకరించిన హానరరీలు డాక్టరు టి. యం. నాయుడుగారు. గూడ వారిలో పోయెదరు.

దేశీయ తంత్రీ వార్తలు.

బంగాళా బ్యాంకు.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 17:— బంగాళా బ్యాంకువారు నూటికి 5 రూపాయల వడ్డీని ప్రకటించుచున్నారు. 12 కోట్ల 84 లక్షల రూపాయలు బ్యాంకులో నిలువయున్నవి.

వైలుకట్టలు తెగిపోవుట.

కలకత్తా సెప్టెంబరు 17:— కలకత్తాలోని వైలువే మాగ్గును వ్యవసాయుని, సింహాచలము, కెంతుర్తి వైద్యులమధ్య కొట్టుకొనిపోయినది. నేటినుండియు ప్రయాణికులకు బీకెట్లయ్య బడుచున్నవి. కరకులు బంగారమున్నగునవి పంపించుకోవచ్చును. కట్టలు కొట్టుకొనిపోయిన వైద్యులమధ్య నేడును కేపును బంధనమారు టవనము, 19 వ తేదీనండి, సరాసరి ప్రయాణములు జరుగవచ్చును.

బర్మా మెయిలు స్త్రీమరు.

రంగూను సెప్టెంబరు 17:— ఇంగ్లీషు టపాలతో కలకత్తానుండి బయలుదేరిన కృషాయును స్త్రీమరు సురక్షితముగ రంగూను చేరినది. ఎడ్జును ఆంగ్లేయ ఓడలను ముంచివేసిన సంతతి ప్రయాణికులకుగాని, ఓడ ఉద్యోగులకుగాని నేటియుదయము వరకు తెలియదు. లంకాయను స్త్రీమరుమాత్రము వాటిలో కనుపడినది.

తస్కించబడిన నూతన నిర్బంధనములు.

సిద్ధా సెప్టెంబరు 16. స్వదేశీ విదేశములలో నే హోట్లై నను పంపబడు తెలిగ్రాములన్నిటిలోను పంపించు వారిసేరు గానివారు కజస్తరు చేయింపుకొన్న మారుపదముగాని అంతములతో పాటుప్రాయవత్సర ప్రతినెలలో నొకయురైర వొసగుబడినది. అట్టిసంతకములేని తెలిగ్రాములునిలిపి నేయనకునని హెచ్చరికచేసిరి. అట్టిమారుపదములు స్వదేశతంత్రీవార్తలలో మాత్రమే ప్రాయదగునుగాని విదేశవార్తలలో నేగు పూర్తిగా ప్రాయవనెనని యిపుడు మరలవాట్లాటంబ బడినది.

స్నేహిల్లు స్త్రీమరు.

జిబ్రాల్టరులో నాపివేయబడినది.

సరకుల నిష్పింపుడని కోరువారు. స్నేహిల్లు స్త్రీమరు జిబ్రాల్టరులో నాపివేయబడినది గాన సందులో తమతమ సరుకులుగల బ్రిటిషుదేశవాసులును తటస్థులుగానున్న దేశములవారును వెంటనే తామిష్ట్యవలననే వచ్చు తమ నాలిని తమ యాజమాన్యమును ప్రభుత్వ ప్రాంతములతో జిబ్రాల్టరు అటాచీనీ జనరలుగారికి ప్రానికొనవలెను ఆయనకు సమ్మతిము కలుగగానే సరకులను వెంటనే వదలించుట కాయనప్రాయమును. విడుదలకాగానే సరకులను తమతావునకు తెప్పించుకొనుటకు తగిన ప్రయత్నములను యాజమానే చేసుకొనవలెను. హిందూదేశముతో వర్తక సంబంధముగల శత్రుదేశములవారి యితర స్త్రీమరులేవియును జిబ్రాల్టరులో లేవు. వీని అందరికిని తెలియునట్లు ప్రకటింపబడినది.

ఇండియా రాజభక్తి సభలు.

లాహోరులోని మహమ్మదీయుల యుత్సాహభరితముగు సభ. లాహోరు, సెప్టెంబరు 17:— ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఐరోపా సంగ్రామమును బ్రిటిషువారు చేసిన పని న్యాయముని తెనుకు సమ్మతిము కలదని నూచించుటకును టర్కీ ఆఫ్ఘను స్థాను ప్రభువులు తటస్థులుగా నుండుటకుగూర్చి తమ యామోదమును తెలుపుటకును లాహోరులోని మహమ్మదీయులు నిన్ను సాయంకాలము గొప్ప సభచేర్చి ఆ సభకు ప్రముఖులందరును వచ్చియుండిరి. ఆ సభకు నవాబు ఫహ్ ఆలీఖాను జిజ్ఞాసూ. సి. వి. ఈ గారి నగ్రాసనాధిపతిగా నెమ్మకొనిరి. పంజాబు అంజుమానీ యిస్లాము సంఘకార్యదర్శియుగు ఖానుబషీర్ ఆలీఖాను గారిని, లాహోరు ఆర్జున్య పత్రికా సంపాదకుడగు మాలికు బరకను ఆలీ ఎం. ఏ గారిని కార్యదర్శులుగాను ఎమ్మకొనిరి. అగ్రాసనాధిపతి యుపన్యసించిన పిమ్మట కొన్ని తీర్మానములు జరుపబడినవి.

ఇండియాభవము వర్తకము.

విదేశీ సంతతివాసులు

కెల్లిగ్రామస్థులు

మదరాసు సెప్టెంబరు 17:— సాంకేతిక పురుషో ప్రాయబడిన తంత్రీవాది చిచ్చినవారు మామూలు మాటలతో తంత్రీవాదగుర్తు వెంటనే పంపకపోయినపో లండనులోని ఫి సెన్సరుగా నామోదించు.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

THE INDIAN EXPEDITIONARY FORCE : RESOLUTIONS IN PARLIAMENT.

GERMANS ASSUME THE DEFENSIVE ALONG WHOLE LINE.

Japanese Scouts Take Kiao - Chau Station.

TRANSVAL GENERAL DELARY SHOT BY MISTAKE.

THE BUCCANEERING CRUISER : FURTHER DETAILS.

(REUTER'S AGENCY.)

The situation at the war centre has again solidified. The Germans have occupied a position extending from Noyon to the North of Verdun through the Loos and Argonne forests. The line passes the plateau to the North of Rheims. The enemy has been re-inforced and now stands on the defensive. Counter-attacks have been made and repulsed. Another severe engagement remains yet to take place in the immediate future though there is all the likelihood of its being less troublesome to the allies. Belgium is playing her heroic part and Russia in Austria is working havoc not only on the Austrians but on the Germans that went to help them. It is reported that Kiachau Railway Station has been taken by the Japanese scouts. The recent loss by the sinking of the five ships in the Bay of Bengal is estimated to be at the lowest £757,000. America is said to be making enquiries in Rangoon with a view to take the place of Germany and Austria as regards the export trade of Burma. This certainly is the first fruit of the treaty of friendship she recently contracted with Britain.

GREAT BRITAIN.

Cost of Expeditionary Force.

Resolution In The House of Commons.
Ordinary Charges To Be Paid by India.

LONDON, September 16.—(4-20 P.M.)—In the House of Commons, to-day Mr. Asquith moved that His Majesty having directed a military force consisting of the British and Indian troops, charged upon the revenues of India, to be despatched to Europe for service in the war in which this country is engaged, this House consents that the ordinary pay and other ordinary charges of any troops so despatched, as well as the ordinary charges of any vessels belonging to the Government that may be employed in this expedition, which would have been charged upon the resources of India had such troops or vessels remained in that country or the seas adjacent thereto, shall continue to be so chargeable, provided that if it shall be necessary to replace the troops or vessels so withdrawn by other vessels or forces, then the expense of raising, maintaining, and providing such vessels and forces shall be repaid out of any moneys which may be provided by the Parliament for the purposes of the said expedition.

A Magnificent Response from India.

Mr. Asquith said:—"The motion is one which, I am certain will be received with complete assent and gratitude in every quarter of the House. I do not think that in all the moving exhibitions of National and Imperial patriotism, which the war has evoked, there is any which has more touched, and rightly touched, the feelings of this House and the Country than the message from the Viceroy of India, announcing the magnificent response which the Princes and Peoples of that country have made to our appeal. (Cheers.)"

A Technical Difficulty.

In consequence of Section 55 of the Government of India Act of 1858, it is not constitutionally right or proper to charge upon the revenues of India, except in the case of an actual invasion or some other unforeseen emergency the cost of troops which may be sent outside that country, and the assent of both the Houses of Parliament is needed before any such charge can be imposed upon the revenues of India.

No Necessity For Quoting Precedents.

The assistance of the Indian Army in Imperial exigencies has been more than once, indeed several times, offered by India and accepted by ourselves, and I do not go into the precedents, because it is not necessary to do so; but in most of these cases the whole cost of the charge has been met, as I am sure we should willingly meet it in this case, out of the revenues of the United Kingdom.

India's Desire To Contribute To The Cost.

But when this matter came up two or three weeks ago before the Legislative Council of the Viceroy, one of the unofficial members moved a resolution to the effect that India would desire in the present emergency that she be allowed, not only to send her troops, but to contribute to the cost of their maintenance (Cheers) and the Viceroy, on behalf of the Government of India, and, I am sure, with the assent and sympathy not only of this House and of the people of this Country, but of the whole people of the British Empire, accepted that offer.

The result is that though this patriotic initiative was not in any sense taken or inspired by the Government, but is proceeding from an unofficial member of the Legislative Council of the Government of India, these splendid British and Indian troops which are now already upon their way, will we believe, afford to us and to the Empire at large the most effective assistance in the righteous struggle in which we are engaged. (Cheers.)

Sincere And Heartfelt Acknowledgments.

The motion I have to move is purely formal in character in order to comply with the requirements of an Act of Parliament, but I am sure we should not be giving expression of what everyone of us feels, if we did not couple with its acceptance an acknowledgment sincere and heartfelt, of the spontaneous and splendid assistance of our Great Dependency. (Cheers.)

Spontaneous Loyalty to the Emperor.

Mr. Bonar Law said, "Nothing has moved the people of this country more deeply since the outbreak of war than the spontaneous outburst in India of the Loyalty to the King-Emperor and patriotism to the Empire. British Troops will be proud to welcome Indian Troops by their side. A more generous assistance could not be demanded and could not be enforced by us. It was coming not from force but from goodwill."

The resolution was passed unanimously amid cheers.

In The Lords.

LORD CREWE'S RESOLUTION.
Earl Curzon's Warm Tribute.

LONDON, September 17.—The Marquis of Crewe moved the same resolution as the above in the House of Lords. He referred to the pride which we all felt at the despatch of the Indian Forces. It was a magnificent tribute to our rule in India and also an evidence of how the heart of India beat in sympathy with us in this Great Struggle. She desired to play her part not only in sending troops but also in not making any saving because of absence of troops from India.

Earl Curzon paid a warm tribute to the offer of troops and the desire of the Indian Government backed by the Indian People to bear these charges added to the splendid tribute of Loyalty which had been offered to us in this crisis. The motion was carried amid cheers.

A Unionist Leader Interviewed. SUPPORT GOVERNMENT, DEFEAT THE ENEMY

Is Our Motto.

LONDON, September 16.—(8-30 P.M.)—Mr. F. E. Smith interviewed emphasized that although the Unionists might justly resent the putting of Home Rule on the Statute Book their firm and single determination was to support the Government and defeat a common enemy. The Government represented a United Empire, when the sword was sheathed there was time enough to resume Home Affairs. Party Politics were of very small consideration until we were victorious. All domestic questions were laid aside. The Unionist Party will lend every assistance to the Government which is determined to see the country through the present crisis and is resolved to carry on this great struggle to a successful and triumphant conclusion.

Our Motto.

The motto of Mr. Bonar Law and Sir Edward Carson alike is "our country first" and that has always been our motto. Mr. Smith concluded:—"I am addressing a meeting with Mr. Churchill on Monday at Liverpool. I am prepared to stand side by side, till the war is over with any Englishman, Scotchman, Irishman, and Welshman, who means to see the war through. I know this is the view of the Unionist Party."

Pay of Indian Officers.

LONDON, September 16.—(6-30 P.M.)—In the House of Lords, to-day, Baron Middleton called attention to the reports that the officers of the Indian Expeditionary

Force had been placed on English pay. The Marquis of Crewe promised to consider the question though, he said it was not a simple matter.

Who Caused The War.

GERMANY ONLY IS RESPONSIBLE.

British Ambassador's Despatch.

LONDON, September 16.—(8-30 P.M.) A white paper has been issued containing the despatch from Sir Maurice De-Bunsen the British Ambassador in Vienna prior to the war with reference to the rupture with Austria. It shows that up to August 1st the conversations between St. Petersburg and Vienna were proceeding in the most friendly manner and Austria even assented to mediation on points of her ultimatum incompatible with Serbia's independence. It was at this point that Germany intervened with her Ultimatum to St. Petersburg and Paris cutting short the prospects of peace. A few days delay would probably have saved Europe the greatest calamity in History.

A British Submarine.

sinks A German Cruiser.

LONDON, September 16.—(9-50 P.M.)—The Press Bureau announces that submarine E. 9, has returned safely after sinking the German cruiser "Hela" six miles south of Heligoland.

Lord Curzon's Enthusiasm.

LONDON, September 16.—At a recruiting meeting yesterday evening Lord Curzon spoke on national unity and said that in his enthusiasm he had even embraced a labour member who embraced him.

Aga Khan and Prince of Wales Fund.

LONDON, September 16.—H. H. the Aga Khan has subscribed £1,000 to the Prince of Wales' Fund.

Confidence Restored.

Daily Continental Service Resumed.

LONDON, September 16.—(1-55 P.M.)—The daily service between England, Havre and Paris has been resumed.

A New Casualty List.

LONDON, September 16.—(9-30 P.M.)—Among the officers killed are:—Lieutenant C. Cogan, Northumberland Fusiliers, Captain A. Hewett, Royal Scots, Captain Jemmett-Browne, Royal Sussex, Lieutenant Perrott, Berkshires, Lieutenant J. Sword, 4th Hussars, Lieutenant Woodgate, Royal Lancasters.

FRANCE.

GENERAL POSITION FAVOURABLE.

Heavy German Losses: 200 Prisoners

Captured.

LONDON, September 16.—(5-40 P.M.)—A Press Bureau statement says:—"The general position along the river Aisne continues favourable. The enemy has delivered several counter attacks especially against the First Corps. These have been repulsed and the Germans have given way slightly before our troops and the French Army Corps on our Right and Left. The enemy's loss has been very heavy. We have taken two hundred prisoners."

TELEGRAMS.

**Rearguard Forced to Fight.
Germany Assumes The Defensive.**

LONDON, September 16.—(5-40 P. M.)—A Paris Communique issued this afternoon says that the German rearguard attacked by the Allies was compelled to make a stand. The enemy was reinforced on Monday and Tuesday by the German Main Army and assumed the defensive along the whole line.

The German Front.**Numerous Prisoners Taken.**

LONDON, September 16.—(6-30 P. M.)—PARIS. A Communique says: the Germans are strongly entrenched in some parts. The enemy's front extends from Noyon across the hills of Laon and the plateau north of Rheims across the Argonne forest to the north of Verdun.

Cautious Government.

In the pursuit after the battle of the Marne, the Germans left numerous prisoners, but M. Millerand will only give the figures when their accuracy has been established.

INDIA.**War Cables To The Viceroy.****A Submarine Exploit.****The "Hela" Torpedoed Off Heligoland.**

SIMLA, September 17.—The Secretary of State's cable to the Viceroy, despatched yesterday at 10-35 P. M., gives the following from the Admiralty:—

Submarine E. 9. returned safely, having torpedoed a German cruiser believed to be the "Hela" six miles south of Heligoland.

The Austrian Defeat.

SIMLA, September 17.—The Secretary of State's cable to the Viceroy despatched at 2-33 this morning gives the following from the Press Bureau:—"The Russian Official sources state that the Austrians were completely routed in Galicia. Desperate but ineffective efforts to save them were made by the Germans who lost much artillery. Undetailed estimates of the Austrian losses since the taking of Limberg are killed and wounded 2,50,000; Prisoners 1,00,000; guns 400.

IN NYASSALAND.**NO ENEMY FOUND.**

A similar message despatched at 12-30 this morning from the Press Bureau runs as follows:—

NYASSALAND:—Reconnaissance was made on the 13th and the frontier crossed and no enemy was found.

A Havas Cable.

PONDICHERY, September 17.—An official Havas, Paris, 15th September says:—Yesterday on our left the Germans resisted at north Aisne.

In the centre their line of resistance went from the north of Rheims, camp Chalou up to the western foot of the Argonne. They accentuate the movement of evacuation in the Argonne.

On the right they retire on Etain, Metz, Delme, Chateau Salins.

The Belgians continue expeditions around Antwerp inflicting serious losses on Germany.

Rain Troubles The Germans.**Weather Unfavourable to Horse Transport.**

ALLAHABAD, September 17.—The "Pioneer's" London correspondent cables under date 15th:—The weather in France is much less favourable than it was during the German advance. Torrential rain impedes the passage of the armies and has rendered many roads very trying to horse transport.

General French's Initiation.

It appears that the beginning of the Allies' victory was the seizure by General French of the opportunity presented by General Von Kluck's crossing his front. General Allenby's Cavalry Brigade reported that the whole army was moving eastward. General French kept his aeroplanes aground and made no sign until the head of the enemy's column passed his Right. Then he threw General Allenby's Cavalry on the German flank Guard. A few hours later the Infantry were able to attack the main body in a column route. Within an hour General Von Kluck was moving northward.

Motor Lorries For Transport.

One lesson of this war is the extent to which motor transport can defeat reconnaissance. The Germans can engage their first line, while the reserves, forty miles in the rear bring an Army Corps upon motor lorries in the course of a single day. It was by the use of these lorries that three unsuspected Army Corps were brought to attack the British at Mons.

Horrible Sights of War.**Piles and Stacks Of The Dead.**

LAHORE, September 17.—The London correspondent of the "Civil and Military" Gazette cables:—London September 16th:—A Correspondent of the "Times" writing from

TELEGRAMS.

Melun says:—"I have spoken with a soldier returned wounded from a pursuit that will go down with the terrible retreat from Moscow as one of the crowing catastrophes of the world. They fled, he declared, as animals flee when they are cornered and know it. Imagine a roadway littered with guns, with knapsacks, with cartridge belts, with maxims and with heavy canon. There were miles and miles of it. Germany left her very life blood on those roads, and the dead—those piles of horses, and those stacks of men—I have seen it again and again. Men were shorn so close to one another that they remained standing after death."

The Buccaneering Cruiser.**Additional Details.****By An English Engineer.**

The Chief Engineer of the Greek vessel, "Pontoporus," Mr. B. B. Forbster, said:—"At 12 30 P. M. on the 10th instant I was down in the engine room. I heard there was a German boat in sight, and went on deck. As I reached the deck I heard two shots fired. I saw the German boat with another boat near. They were about a mile and a half away and the smoke was very thick. Captain Poulness, Skipper of my boat, did not understand what it was for. He blew the whistle and we slowed down. A German Lieutenant and a number of others came on board when we stopped. The Lieutenant asked the Captain what British coal he had on board. The German Officer left a guard on the deck, and went with the Captain to the latter's cabin, where he took possession of the ship's Articles. The German flag was hoisted. A German Engineer and guard were left in the engine rooms and the German Officer took charge of the boat. Mr. Forbster, who was the only Englishman on board, was then taken to the "Emden." He continued:—"As I stepped on deck the German Chief Engineer came forward and shook hands, saying:—'Mr. Chief, you will be treated like gentlemen. We can never tell but we may be prisoners next.' All the crew raised their caps to me and the Skipper came down from the bridge and shook hands. He also assured me that I should be treated well."

A Different Story.**Germans On The "Indus."**

Stories of rescued men naturally vary in many particulars. But it appears that the "Indus" was stopped by the "Emden" at 6-25 A. M. on the 10th instant. A Lieutenant and a number of armed Germans came on board and took possession, hoisting the German flag. The men of the "Indus" were told to pack, and while they were doing so the Germans were removing large quantities of stores to their own boat and the Hamburg-America liner "Markomania" which, with a Greek boat, the "Pontoporus," kept in the background. One hundred and fifty cases of soap were taken and the following day all the "Emden" crew were busy washing their clothes. Other stores taken included two large cases of biscuits, bags of rice and flour, preserves, hams, etc. The Germans also took the precaution of removing four life boats to the "Markomania." By 3 P. M. the "Indus" was abandoned, and the Germans commenced to sink her. Ten shots were fired, and after two hours she sank. All the rescued men appear to have been well-treated. The German Engineers and Mates vacated their cabins to make room for them.

The "Lovat."

On the following day, the "Lovat" was sighted about 4 P. M., and two shots were fired across her bows to bring her to. By 5 P. M., the crew had been transferred and the boat was sunk with mines and a shot. The "Lovat" crew only had thirty five minutes to get their things together.

The "Killin" And The "Kabinga."

On the evening of the 12th instant the "Killin" and the "Kabinga" were sighted and stopped by Morse signalling. As it was getting dark the men were not then moved. During the night of the 12th instant three boats were sighted, but the Emden did not give chase. The first was believed to be carrying Mails. The second was of the Andrew Weir line and the third could only be distinguished as having a red funnel with two black bands. On the 13th instant the crew of the "Killin" was transferred to the "Kabinga" and the former was sunk.

The "Diplomat."

On the evening of the 13th instant the "Diplomat" came in sight and was stopped by a shot. While the crew was being transferred to the "Kabinga," the "Traboch" was also sighted and stopped. In order to sink the "Diplomat" it was found necessary to mine and scuttle her and a number of shots were fired at her. For some time the shots had no effect, but after half an hour she slowly began to heel over and finally sank nose foremost.

Departure of the "Emden."

On the 14th instant the "Emden" left in a southerly direction accompanied by the "Pontoporus" and "Markomania." The "Kabinga" sailed for Calcutta carrying the crews of all the vessels.

Why The "Kabinga" Was Spared.

From a statement of one of the junior Officers of the "Diplomat" it appears that the Germans only spared the "Kabinga" because the wife and little son of Captain Robinson were on board.

TELEGRAMS.

THE COLONIES**A Sad Fatality.****General Delarey Shot By Mistake.**

LONDON, September 16.—(1-5 P. M.)—General Delarey, who intended accompanying the South African Expeditionary Forces, has been accidentally shot dead near Johannesburg. General Delarey accompanied by Brigadier General Beyers was motoring yesterday evening to Delarey's farm. The Police, watching for a gang of desperadoes in a similar car, challenged Delarey's car which disregarded the challenge. The Police fired after the car, and the bullet entered Delarey's heart.

The unfortunate occurrence has created a great sensation. Only last week, in the South African Senate, General Delarey in a gallant and patriotic speech said that his services were ever at the disposal of the Government for the defence of the country. He added that if his land was attacked, he would defend it with all his might.

[GENERAL DELAREY was born in 1848. He was a member of the first Volksraad of the Transvaal, and he commanded Lichtenburg burghers during the late Transvaal war. He came to England with Generals, De Wet and Botha, on the termination of the war. He was the first President of the Western Transvaal Farmers' Association.

BELGIUM.**Enormous War Levies.****German Financial Methods.**

LONDON, September 16.—(1-55 P. M.)—The German war levies in Belgium amount to £29,000,000 sterling. It is unknown how much has been obtained.

Railway Bridge Destroyed.

LONDON, September 16.—(1-55 P. M.)—The Belgians have destroyed the Railway Bridge over the river at Alost, cutting the communications between Brussels and Antwerp.

JAPAN.**Japanese at Kiao-Chau.****Scouts Capture Railway Station.**

LONDON, September 16.—(1-5 P. M.) TOKIO.—It is officially announced that the Scouts captured the Kiao-Chau railway station on Sunday.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency)

SIMLA.**Indian Telegrams.****Recent Restrictions Relaxed.**

SIMLA, September 16.—About the close of last month a Press "communique" was issued, to the effect that all telegrams, whether inland or foreign, must contain the sender's name registered equivalent in the text; other wise, they would be liable to be detained by the Cens. It is now noticed that the words "or registered equivalent" should be read as applying only to messages, since the use of abbreviated address denote either the sender or the addressee, permitted in the case of foreign telegrams, which contain the sender's name in full.

The S. S. "Schneefel"**DETAINED AT GIBRAI****Claims T Her Ca**

SIM

It is announced for general "Schneefel's" detainee Gibraltar or neutral cargo on the ship shot to the Attorney-General G ownership, national and Upon satisfactory proof General will apply for of the cargo. As at Gibraltar, claimants to secure the re-consignation. No other enemy are now at Gibraltar.

Breach of**Mails A**

KHURDA, which left F shipped a of mails row.

హిందూదేశమున విద్య.

జనాభా లెక్క వివరము.

ఇండియాలో విద్యాభివృద్ధి కవయమున జనాభా లెక్కలవలన కొన్ని సంవత్సరముల తేలియు నవకాశము కలిగినది. పాఠశాలలను కళాశాలలను ఎన్నిటిని ఎక్కువగా ఏర్పరచినను తలచినంత శీఘ్రముగ చదువు వ్యాపించుటలేదు. ప్రారంభవిద్య జేసేవందంతటను నిష్పంథముగ నేర్పబడుట సిద్ధించినను మొత్తము జనసంఖ్యలో సగముమంది చదువురాని వారుగానే ఉండును. ప్రతిపిల్లకును పిల్లవానికిని విద్యాభ్యాస పరిమితి నిర్ణయింపబడుటవలన చదువురాని వారిసంఖ్య యింకను తగ్గవచ్చును. చదువు నేర్చుకొనుచున్న వారిసంఖ్య లోను విద్యావంతులగు వారిసంఖ్యలోను గల భేదమున కనేక కారణములు కలవు. వానిలో పాఠశాలలో విద్యాభ్యాస మొనరించు కాలపరిమితము మిక్కిలి తక్కువగానుండుట యొక ముఖ్యకారణము. విద్యావంతుడగుటకు ప్రారంభ పాఠశాలలో నధముము 5 సంవత్సరములైన విద్యనేర్చుకొనుట అవసరమని విద్యాశాఖవారి అభిప్రాయము. ప్రస్తుతము విద్యాభ్యాస కాల పరిమితి నాలుగేండ్లు కూడలేదు. ఆ నాలుగేండ్లును చదువుకొను విద్యార్థులలో వేయిమందికి 148 మంది మాత్రమే చదువుచున్నారు. ఈ అశోభనీయ సంబంధమును చక్కగా గమనించి నహో నీక్రింద చూపబడిన సంఖ్యాభేదములను సులభముగా గ్రహింపగలిగియుండుము.

10-15 సంవత్సర 15-20 సంవత్సరముల లోపువారుల లోపున విద్యావంతులగువారి సంఖ్య వేయిమందిలో

Table with 3 columns: District, Total, Literate. Rows include Andhra Pradesh, Madras, Bombay, etc.

ఈ కడపటి సంఖ్యలలో పాఠశాలలలో చదువకుండ ప్రత్యేకముగ విద్య నేర్చుకొనిన వర్తక సమదాయములోని వారు మొదలగు వారి సంఖ్య కలసియున్నది. ఆ సంఖ్యను తొలగించినచో అవిద్య నడచుటకు ప్రస్తుత మవలంబింపబడిన విద్యావద్ధుల కలన లాభమును పొందినవారి నికరపు సంఖ్య తేలును.

మొకటి జనాభా లెక్కకర్తగాక 1911-వ సంవత్సరమున జరిగిన జనాభాలో చదువుకొనిన వారిసంఖ్య సరిగా నిర్ధారణ చేయుట కేర్పరచిన ప్రత్యేక విధానము చక్కగా నున్నది. ఒకరికి నుత్తరము వ్రాయగల వారును, ఒకరు వ్రాసిన యుత్తరమును చదవగల వారును మాత్రమే చదువుకొనిన వారను తరగతిలో చేర్చబడిరి. పురాణములలోనుండి పర్వములకుపర్వములనే కరువుపెట్టగల శక్తిగలపండితులయ్యుండియు వ్రాయలేని వారునుగూడ చదువురాని వారను తరగతిలోనే చేర్చబడిరి. కాని అట్టి పండితుల సంఖ్య చాలతక్కువ. అనగా చదువురాని వారుగా నుండియు చదువల వారమని జనాభా అధికారిని మోసము చేసినవారి సంఖ్యకన్న పండితులయ్యు చదువురానివారి సంఖ్యలో వేయబడిన వారి సంఖ్య మిక్కిలి తక్కువ. జనాభా లెక్కలలో అటునిటుగూడ కొంచెము సుమారుగా నంకెలుపడి యుండవచ్చునుగాని అంతకన్న పొరబాటు లేమియునులేవు.

ఇండియాలోనున్న మొత్తము జనసంఖ్యలో నుత్తరములు వ్రాయుటకును చదువుటకును శక్తిగలవారు 1000 మందిలో 59 మంది మాత్రమున్నారు. వారిలో స్త్రీలసంఖ్య చాలతక్కువ. పురుషులసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చు. ఒక మైలువిశాలముగల ప్రదేశములో 106 మంది చదువన వ్రాయన నేర్పుగల పురుషులగురు. వేయిమంది స్త్రీలలో చదువన వ్రాయన నేర్పుగలవారు 10 మంది మాత్రముండురు. వేరువేరు పరగణా లలో నీ భేదము విస్తారముగానున్నది.

1000 మందిలో చదువునచ్చినవారి అవశేషసంఖ్య.

Table with 4 columns: District, Male, Female, Total. Rows include Andhra Pradesh, Madras, Bombay, etc.

సంస్థానములలో తిరువాత్తూరు సంస్థానమును పరగణా లోల బర్హాయను ఉన్నతస్థానముగానున్నది. ఆ ప్రదేశముల యందలి ప్రజాకు చదువుకొనుటయం దాన్తకీ అధికముగ నుండుట వలనను, మతసంఘములవారు అంగులకు తగిన ప్రోత్సాహము కలుగజేయుచుండుట వలనను, ఆరెండు ప్రదేశములకు ఆధి క్యము కలుగుటకు కారణమైనది. తక్కిన పరగణాలో వ్యత్యాసముండుటకుగూర్చి ఈస్టు ఇండియా కంపెనీవారు దేశములను క్రమక్రమముగ స్వాధీనపరచుకొని రనియు, వాని లో ముందు స్వాధీనపరచుకొనిన పరగణాలో వెనుక స్వాధీ నపరచుకొన్న పరగణాలోకన్న అభివృద్ధి అధికముగ నున్న దనియును గెలుటుగారు సమాధానము చెప్పిరి. ఈ అసంబద్ధ మగు సంబంధమును గ్రహించుట చాలకష్టము. అన్ని పరగణా లును తమకు పూర్తిగా స్వాధీనమైన పిమ్మటనే విద్యాభివృద్ధిని ప్రోత్సహింపవలెననుటకు బ్రిటిషుదొరతనమువారు పూనుకొనిరి. బంగాళమున బేహారునుగూడ నొక్కసారియే దొరతనము వారి కశేమైనదిగాని బంగాళమున విద్యావిషయమున వ్యయము గుచున్న విత్తములో బేహారులోకన్న ముగ్గురుపాళ్లు మెరుగుటలేదు.

దేశములో విద్యాభివృద్ధి గాంచుటలో నొక ముఖ్యమైన అంశముగానున్నది. 20 సంవత్సరముల వయసులోనున్న పురుషులలో చదువుకొనినవారిసంఖ్య హెచ్చుగా నున్నది. 15-20 సంవత్సరములవధ్య వయసులోనున్న స్త్రీల లో చదువుకొనినవారు చదరపుమైలుకు 21 మందియున్నారు. ఆయనలలోనున్న వారిలోనే చదువుకొనిన స్త్రీలు చాలమం దియుండుట సహజమగుటచే నిండేమియును వింతలేదు. అంత కన్న చిన్నవయసులోని చాలిక లింకను విద్యాభ్యాసము చేయు స్థితిలోనే యుండురు. చదువుచాలించిన పిమ్మటమరల విద్యావ్యాసంగమున కవకాశములేక వారిలో కొందరదివరకు నేర్చుకొనినదానినిగూడ మరచిపోయెదరు. పురుషులలో నకప డుచున్న భేదములనుగూర్చి గెలుటుగారు మూడు సమాధాన ముల నిచ్చిరి. మొదటిది 15 సంవత్సరములకుల బాలుడింకను బడిలోనే చదువుచుండునగాన చదువన వ్రాయన నేర్పుగలిగి యుండడు. రెండవది 15-20 సంవత్సరములవధ్య వయసుగల విద్యార్థులందరిని తక్కులు వ్రాయవారు చదువునచ్చినవారిని గానే ముఖ్యముగ వ్రాయుచుండురు. మూడవది వర్తకవ్యాపారములలో చాలమంది చదువు నేర్చినవారుండురుగాని వారుమొ దట చదువునచ్చిన వారుగా నుండక క్రమక్రమముగా పాపా టులు చేయుచు చదువు నేర్చుకొందురుగాన చక్కగా వ్రాయుటకును చదువుటకును వారికసమర్థ యునదియేండ్లకుగాని తుదకు.

మనము మతములనుబట్టి విద్యాభివృద్ధిని నిర్ణయింప చూచుటమాత్రమే అవశ్యము. కాని ఆయభివృద్ధి వేరువేరుపరగణాలో వేరు విధములుగా నున్నది. ఆ వివరణము వలన సంతగా ప్రయోజనము కనబడదు.

మైలుకు చదువు నేర్చినవారి అవశేషసంఖ్య

Table with 4 columns: District, Male, Female, Total. Rows include Andhra Pradesh, Madras, Bombay, etc.

జయిని వార్ధ జొరాస్త్రియను మతముల వారిలోని పురుషులతో సమముగా హిందూమతములోని అంతర్భాగియు లగు పురుషులు గూడ విద్య నేర్చియే యున్నారు. మొత్తము మీద క్రైస్తవసమాజములో చదువు నేర్చుకొనిన వారిసంఖ్య కన్న క్రైస్తవమతములంబించిన యిండియలో చదువు నేర్చు కొనిన వారి సంఖ్య చాలతక్కువగానున్నది. యూరేషియను లకును యూరోపియనులకును విద్య నేర్పుటకు ప్రబల ప్రయత్నములు చేయుటకును వి గాని మొత్తము క్రైస్తవసమాజకు లలో విద్య నేర్చిన వారిసంఖ్య హెచ్చుగానున్నది.

జర్మనీ ఇండియాలు.

ఒకపురాతనకథ.

బంగాళమునం దొకవర్తకస్థానము నేర్పణముకొనుటకు జర్మనులు తొలుదొలుత 1751 వ సంవత్సరముననే ప్రయత్నిం చిరిని ప్రబలకు ప్రాయశః సామాన్యముగ తెలిసియుండకపోవ చ్చును. 1751 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 19 వ తేదీగల యొక లేఖలో నవాబు మీర్ కాసింగారు కలకత్తా కోర్టును అధ్యక్షులగు డానెల్ గారి కిటుల వ్రాసిరి. “నదిలో నడ్డపడి మహా మృదీను నావలను పట్టుకొను నుద్దేశముతో జర్మన్ యుద్ధనా వలు మూడు హూగ్లీకి వచ్చుచున్నవని హూగ్లీనుండి నాకు వర్తమానము వచ్చెను. ఘాటాభాగ్ గారి దినుసులలో జర్మను నాయకుని నాశముచేయుటకు అంగ్లనాయకుడును, డచ్చినా యకుడును, ఉపాయములుపన్ని ఘాటాభాగ్ అంగ్లనాయకు నితో చేరవలసినటు లేర్పాటుచేసిరి. అందువలన, జర్మన్ నా యకుడు పారిపోయెను. జర్మను లిచటికి వచ్చినయెడల, యూరోపియనుల కెల్లరకును చాలకష్టము. ముఖ్యముగ మీకు మఱియొక కష్ట మగును. పిమ్మట మీరు చింతిల్లుదురు. మీవర్తక వ్యాపారముల నన్నింటిని నేను ఆపివేయించవలసి వచ్చును. అటులాపివేయుటకురాజుగారివద్దనుండియనుమతిని తెప్పించును కాబట్టి యూజెస్కో నావ లడ్డపడుచున్న చాట నడ్డగించవలెండు నటుల బాగ్రత్తగ చూడుడు; వారు ఆ చాటచేరులోపల నైయుద్దేశమునకు తగినటుల ప్రయత్నింపును.” ఇందులకు బంపిన జవాబులో డానెల్ గారి కిటుల వ్రాసిరి. “జెర్మన్ నావ ను దేనినిగాని, నడవించుటకు పూనుకొనరాదనియు, నేకారణ ముచేతగాని, యేజెర్మన్ నావకుగాని దాదాపుటకు పైయును ప్రయత్నించరాదనియు, మాలిమికి భవిష్యముగ నుత్తరపుచేసి తిని, డచ్చివారును, ఫ్రెంచివారును అటులనే చేసియున్నాడని నమ్మెదను. ఈవిషయమునగా కెంతమాత్రమును సందేహము లేదు. ఆనావలెత్తినను ఘాటాభాగ్ నున్నచో చేరవలసివచ్చుచుగాక! ఐన నొక్కచేత అని యూదానినవచ్చునటుల తట సింపిన పక్షమున మీవ్యాయప్రవర్తనమువలన నయ్యవి మున్నె టిపాలగుటయో, విటు, కొట్టబడుటయో, మఱియేవిధముననైన నాశముగుటయో తటస్థింపను.” “ఏకారణముతో నైనను జెర్మన్ నావను నడవించుటకుగాని, దానికి దారి చూపుటకుగాని పూనుకొనరా” దని యధ్యక్షుడైన డానెల్ గారు మాలిమి తెగవారి కాజ్ఞ చేసిరి.

మూడేండ్లకుపిమ్మట, అనగా, 1754 వ సం॥ నెప్టెం బరునెలలో కలకత్తా కోర్టును నిలువారు కోర్టు ఆఫ్ డైరెక్టరుల కొక నెడ్ల లేఖ నంపిరి. అందులో నీక్రిందియంశములు గూడ వ్రాయ బడియుండినవి. “ఎండకో నుండి యిచటికివచ్చునని యెదురు చూడబడుచుండిన నావలవిషయమై తమయుత్తరపును క్రమ ముగ నెర వేర్చి తి మి. అట్టి నావలకుగాని, యావకె ఇండియాలో నెల కొని యుండని యేయితర దేశీయుల నావలకుగాని యెట్టికారణముతోనైనను తోడ్పడరాదని మాలిములు, నాయకులదిగాకలవారి నందరిని డిట్టపరచితిమి. ఆనావల కడ్డముగ మాయుక్తితోచిన ప్రయత్నముల నన్నింటిని చేయుటకును కట్టియధ్యంతరమును లేదని మీకు దృఢముగ విన్నవించుకొన్నాము.” ఇంతవ్రాసిరిగాని, మునుసంవత్సరమే కలకత్తా కోర్టును నిలువారు, వేరానచే ప్రేరితులై, జెర్మనీనుండి క్రొత్తవచ్చువారితోడవర్తకవ్యాపారముల జరపుకొనుటకు తమ కనజ్ఞ నొసగవలెనని డైరెక్టర్లవారిని ప్రార్థించిరి. అందులకు వారిని చీవాట్లుపెట్టుచు డైరెక్టరు ప్రత్యుత్తరము పంపిరి. “1755-వ సంవత్సరము డిసెంబరునెల 8-వ తేదీన మీరు వ్రాసిన యుత్తరమునందలి 105-వ పాఠ గ్రావులోని యంశము, మానాకరులలో మర్యాదయం నించు త్రైనను గమనముండువా డెవ్వడుగాని వ్రాయ దనుకొనునంతటి విపరీత వ్యభావముతో గూడియున్నది. ఇది, మిస్ట్రంటలాభములను గోరొత్తవారి తోవర్తకముచేయుట కుత్తరువు దయచేయవలయునని, వాచా చెప్పకయే, కోరుటలేప్పు వేరుగాదు. కంపెనీ వ్యవహారములకు మేము చెఱుపు గోరుచుండలేదని మీ రెంత చెప్పినను, నై పద్ధతివలన కంపెనీ వ్యవహారములకు ప్రతిధంగ మేర్పడుననుట విశదము. ఆత్యాకళ్యకులగు నీరు, ఆహార పదార్థములు, ఇత్యాది వస్తువులు ప్రషియన్ నావ కావలసియుండిన పక్షమున, స్నేహబంధముల రా లలో నొంపొంటి సహాయపడుట కవలంబింపబడు క నవలంబించి తో. వలసినదే. కాని, యే నెపమున వర్తక పర లందు వారితో సంబంధము చేయ గూడదు” అని 17 డైరెక్టర్లు, తమప్రత్యుత్తర తెలియజేసిరి.

